Ročník 1992

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 119 **Rozeslána dne 21. prosince 1992** **Cena Kč 16,–** (dotisk)

OBSAH:

591. Zákon České národní rady o cenných papírech

592. Zákon České národní rady o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

593. Zákon České národní rady o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Opatření federálních orgánů a orgánů republik

Oznámení federálního ministerstva financí o vydání opatření, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce

591

ZÁKON

České národní rady
ze dne 20. listopadu 1992
o cenných papírech

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I
SOUSTAVA CENNÝCH PAPÍRŮ

§ 1

(1) Tento zákon se vztahuje na tyto druhy cenných papírů

a) akcie,[1])
b) zatímní listy,[2])
c) podílové listy,[3])
d) dluhopisy,[4]) včetně vkladních listů[5]) a vkladových certifikátů (§ 76 odst. 2),
e) investiční kupóny,[6])
f) kupóny (§ 12),
g) směnky,[7])
h) šeky,[7])
i) cestovní šeky,[8])
j) náložné listy, včetně konosamentů,[9])
k) skladištní listy,[10])
l) jiné listiny, které jsou za cenné papíry prohlášeny zvláštními zákony.

(2) Listinný cenný papír může být nahrazen zápisem do zákonem stanovené evidence cenných papírů (dále jen „zaknihovaný cenný papír"), stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní zákon.

(3) Zákonem stanovenou evidencí podle odstavce 2 je evidence vedená podle § 56 odst. 1 písm. a) střediskem cenných papírů (dále jen „středisko").

(4) Zaknihovanými cennými papíry mohou být cenné papíry uvedené v odstavci 1 písm. a) až e).

§ 2

(1) Jsou-li cenné papíry stejného druhu podle § 1 odst. 1 vydány stejnou osobou ve stejné formě (§ 3) a vznikají-li z nich stejná práva, jde o zastupitelné cenné papíry.

(2) Ustanovení tohoto zákona se vztahují, nevyplývá-li z nich nebo ze zvláštních zákonů nebo z povahy věci něco jiného, na všechny druhy cenných papírů.

§ 3

Cenný papír může mít formu cenného papíru na doručitele, na řad nebo na jméno. Zákon[11]) může určit, že lze cenný papír vydat jen v některé z uvedených forem.

---

[1]) § 155 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 264/1992 Sb.

[2]) § 176 obchodního zákoníku.

[3]) § 11 zákona č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.

[4]) Zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech.

[5]) § 786 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

[6]) Zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.
Nařízení vlády ČSFR č. 383/1991 Sb., o vydávání a použití investičních kupónů, ve znění nařízení vlády ČSFR č. 69/1992 Sb.

[7]) Zákon č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový.

[8]) § 720 obchodního zákoníku.

[9]) Zejména § 612 obchodního zákoníku.

[10]) § 528 obchodního zákoníku.

[11]) Např. § 22 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb.

HLAVA II
VYMEZENÍ NĚKTERÝCH POJMŮ

§ 4
Náležitosti cenných papírů

Náležitosti cenných papírů stanoví zákon. Ustanovení zvláštních zákonů[12]) o náležitostech cenných papírů se však nepoužijí, pokud to vylučuje povaha zaknihovaného cenného papíru.

§ 5
Vydávání cenného papíru

(1) Cenný papír je vydán okamžikem, kdy splňuje všechny náležitosti pro něj zákonem stanovené a kdy se zákonem stanoveným způsobem stane majetkem prvého nabyvatele, pokud ze zvláštního zákona nevyplývá něco jiného.

(2) Pro náležitosti postupu osoby, která cenný papír vydává (dále jen „emitent"), platí ustanovení tohoto zákona a zvláštních právních předpisů.[1])[2])[3])[5])

(3) Mají-li být vydány zaknihované cenné papíry, je emitent povinen o tom učinit oznámení středisku. Mají-li být vydány jako zaknihované cenné papíry akcie nebo též zatímní listy, mají tuto povinnost po založení akciové společnosti její zakladatelé.

(4) Oznámení podle odstavce 3 středisko zanese do své evidence tak, aby všechny cenné papíry, které mají být v rámci dané emise vydány, mohly být v této evidenci registrovány.

(5) Na základě dalšího oznámení emitenta provede středisko bez zbytečného odkladu registraci, jejímž obsahem je zápis do zákonem stanovené evidence ve smyslu § 1 odst. 2.

§ 6
Jmenovitá hodnota a kursy cenných papírů

(1) Má-li cenný papír svou jmenovitou hodnotu, je jí peněžní částka, která je na něm uvedena.

(2) Kurs cenného papíru je cena, za kterou se cenný papír kupuje a prodává na veřejném trhu (§ 8 odst. 3).

(3) Emisním kursem cenného papíru se rozumí peněžní částka, za kterou emitent vydává cenný papír.

§ 7
Změny osoby majitele cenného papíru

Převodem cenného papíru je změna osoby oprávněné z tohoto cenného papíru (dále jen „majitel cenného papíru") uskutečněná na základě smlouvy. Přechodem cenného papíru je změna osoby majitele cenného papíru na základě jiných právních skutečností.

§ 8
Obchodování s cennými papíry a organizování trhu s cennými papíry

(1) Obchodováním s cennými papíry je podnikání,[13]) jehož předmětem je koupě nebo prodej cenného papíru anebo obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru. Obchodováním s cennými papíry není organizování trhu s cennými papíry.

(2) Organizováním trhu s cennými papíry je organizování poptávky a nabídky cenných papírů na určitém místě a ve stanovenou dobu. Organizováním trhu s cennými papíry není činnost prováděná ústřední bankou České republiky k usměrnění peněžního trhu podle zvláštního zákona.

(3) Veřejným obchodováním s cennými papíry je obchodování s cennými papíry na burze cenných papírů nebo na obdobném organizovaném trhu cenných papírů (dále jen „veřejné trhy").

Přeměna podoby cenného papíru

§ 9

(1) O přeměně listinného cenného papíru na zaknihovaný cenný papír a naopak („podoba cenného papíru") rozhoduje emitent, který je povinen toto rozhodnutí bez zbytečného odkladu zveřejnit v Obchodním věstníku.

(2) Emitent odpovídá za škodu, která vznikne uskutečňováním přeměny podoby cenného papíru, ledaže ji způsobil někdo jiný.

§ 10

(1) Rozhodne-li emitent o přeměně listinného cenného papíru na zaknihovaný, současně s tímto rozhodnutím zveřejní v Obchodním věstníku, v jaké lhůtě jsou mu majitelé cenných papírů povinni odevzdat příslušné listinné cenné papíry.

(2) Lhůta podle předchozího odstavce nesmí být kratší než 2 měsíce a delší než 6 měsíců.

(3) Po uplynutí lhůty podle odstavce 2 středisko na základě oznámení emitenta postupuje obdobně podle § 5 odst. 5. Středisko vede zvláštní evideneci listinných cenných papírů, které nebyly odevzdány.

(4) Po uplynutí lhůty podle odstavce 1 až do provedení registrace ve smyslu odstavce 3 nelze s listinný-

[12]) Např. § 155 obchodního zákoníku, § 3 zákona č. 530/1990 Sb., § 23 zákona č. 92/1991 Sb., § 11 zákona č. 248/1992 Sb.

[13]) § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

mi cennými papíry, které nebyly emitentovi odevzdány, veřejně obchodovat. Majitel cenného papíru může požadovat výnos vyplývající z cenného papíru za dobu po uplynutí uvedené lhůty, jen když odevzdá cenný papír emitentu.

§ 11

(1) Emitent, který rozhodl o přeměně zaknihovaného cenného papíru na listinný, své rozhodnutí sdělí středisku, které je povinno do 30 dnů ode dne, kdy sdělení emitenta obdrží, emitentu předat výpis z jeho registru podle § 63 odst. 1 písm. c), a to v rozsahu evidovaných údajů týkajících se cenného papíru, jehož podoba se přeměňuje. Od okamžiku splnění této povinnosti středisko nesmí provádět ve své evidenci žádné zápisy týkající se cenného papíru, jehož podoba se přeměňuje.

(2) Středisko zruší registraci cenného papíru podle odstavce 1 ke dni, který mu jako den přeměny podoby tohoto papíru emitent označí, nejdříve však ke dni splnění povinnosti podle odstavce 1.

(3) Emitent je povinen postupovat tak, aby ode dne, kdy obdrží výpis podle odstavce 1, do dne zrušení registrace podle odstavce 2 neuplynulo více než 30 dní. Dnem zrušení registrace cenného papíru podle odstavce 2 vzniká majiteli tohoto cenného papíru právo na to, aby mu emitent tento cenný papír odevzdal v listinné podobě.

(4) S cenným papírem, jehož podoba byla přeměněna podle odstavců 1 a 2, nelze veřejně obchodovat, pokud emitent ministerstvu financí České republiky (dále jen „ministerstvo") nedoručí vzorový výtisk listinného cenného papíru spolu s označením tiskárny, která cenný papír vytiskne, nebo tak učiní, avšak ministerstvo rozhodne, že emitentem doručený vzorový výtisk listinného cenného papíru neodpovídá požadavkům, které je na něj třeba klást ve smyslu § 76 odst. 3.

(5) Pokud emitent neobdrží do 30 dnů od doručení vzorového výtisku podle odstavce 4 rozhodnutí ministerstva, platí, že vzorový výtisk listinného cenného papíru odpovídá požadavkům, které je na něj třeba klást ve smyslu § 76 odst. 3.

(6) Pokud emitent doručí vzorový výtisk podle odstavce 4 ve lhůtě kratší než 30 dnů přede dnem přeměny podoby cenného papíru podle odstavce 2, účinky podle odstavce 5 nenastanou dříve než 30 dnů po tomto dni.

§ 12

Kupóny

(1) Pro uplatnění práva na výnos z akcie, zatímního listu, dluhopisu nebo podílového listu lze vydávat kupóny jako cenné papíry na doručitele.

(2) Kupóny se vydávají v kupónovém archu. Součástí kupónového archu může být talón, z něhož plyne právo na vydání nového kupónového archu. Talón není cenným papírem.

(3) Kupón musí obsahovat údaje o

a) druhu, emitentovi a číselném označení cenného papíru, k němuž byl vydán,
b) výši výnosu nebo způsobu jeho určení,
c) datu a místu uplatnění práva na výnos.

ČÁST DRUHÁ

SMLOUVY O CENNÝCH PAPÍRECH

HLAVA I

SMLOUVY O PŘEVODECH CENNÝCH PAPÍRŮ

§ 13

(1) Smlouva o úplatném převodu cenných papírů se řídí úpravou kupní smlouvy v obchodním zákoníku, pokud z tohoto zákona nebo povahy věci nevyplývá něco jiného. K platnosti smlouvy se vyžaduje, aby v ní byly určeny převáděné cenné papíry a jejich kupní cena.

(2) Bez určení kupní ceny je smlouva o koupi cenných papírů platná, jen když strany projevily vůli uzavřít ji bez určení kupní ceny. V těchto případech je kupující povinen zaplatit kupní cenu, jež odpovídá nejnižšímu kursu, za který byl takový zastupitelný cenný papír prodáván v den uzavření smlouvy na veřejných trzích. Jestliže zastupitelný cenný papír nebyl v tento den předmětem obchodování na veřejných trzích, je kupující povinen zaplatit kupní cenu odpovídající kursu, za který byl takový cenný papír naposled obchodován na veřejných trzích. Nelze-li kupní cenu ani takto určit, je kupující povinen zaplatit jmenovitou hodnotu cenného papíru, jinak cenu, kterou bylo možno při vynaložení odborné péče docílit.

(3) Smlouva o bezúplatném převodu cenného papíru se řídí úpravou darovací smlouvy v občanském zákoníku, pokud z tohoto zákona nebo z povahy věci nevyplývá něco jiného.

§ 14

(1) Vznik práv a povinností ze smlouvy o koupi cenných papírů lze vázat na odkládací podmínku projevu vůle jedné ze stran, že na uzavřené smlouvě trvá (dále jen „právo opce").

(2) Bylo-li sjednáno právo opce, vzniknou práva a povinnosti ze smlouvy o koupi a prodeji cenného papíru, jen pokud smluvní strana, které právo opce náleží, ve sjednané lhůtě, jinak do 15 dnů, a sjednaným způsobem, jinak písemně, oznámí, že na smlouvě trvá.

(3) Za právo opce lze sjednat úplatu o určité výši.

(4) Podrobnosti o opčních obchodech mohou upravit burzovní pravidla a tržní řády.

§ 15

Pokud ve sjednané lhůtě, a není-li lhůta sjednána do 15 dnů od uzavření smlouvy, prodávající nepřevede cenný papír na kupujícího nebo kupující nezaplatí kupní cenu a ze smlouvy nevyplývá něco jiného, má se za to, že smlouva byla porušena podstatným způsobem.[14])

§ 16

(1) Při použití § 469 obchodního zákoníku je rozhodující cenový rozdíl vyplývající z uskutečněné koupě nebo uskutečněného prodeje cenného papíru na veřejném trhu. Neobchoduje-li se s cenným papírem na veřejném trhu, je rozhodující cenový rozdíl, který vyplyne z jinak obvykle uskutečněné koupě nebo obvykle uskutečněného prodeje.

(2) Při použití § 470 obchodního zákoníku je pro určení cenového rozdílu rozhodující kurs cenného papíru na veřejném trhu; jestliže předmětem smlouvy je cenný papír, se kterým se neobchoduje na veřejném trhu, je rozhodná cena, za kterou se cenný papír většinou prodává. Rozhodující je kurs nebo cena v den odstoupení od smlouvy; neodstoupila-li oprávněná strana od smlouvy bez zbytečného odkladu, je rozhodující den, kdy mohla nejdříve od smlouvy odstoupit.

(3) Nárok na náhradu škody zahrnuje i náklady spojené se zprostředkováním smlouvy, u níž došlo k odstoupení, jakož i smlouvy o náhradním prodeji nebo náhradní koupi, a to v rozsahu, v jakém jsou tyto náklady obvyklé.

(4) Uplatněním odstavců 1 a 2 není dotčen nárok na náhradu zbylé škody.

Převod cenných papírů

§ 17

Závazek převést listinný cenný papír je splněn předáním listinného cenného papíru nabyvateli. Zákon může stanovit další náležitosti převodu nebo jiný způsob převodu listinného cenného papíru.

§ 18

(1) K převodu listinného cenného papíru na řad se vyžaduje i rubopis. Rubopis musí být bezpodmínečný a přecházejí jím veškerá práva s papírem spojená, pokud ze zvláštního zákona nevyplývá něco jiného.[15])

(2) Rubopis musí obsahovat podpis převodce, obchodní jméno nebo název anebo jméno nabyvatele a jeho sídlo nebo bydliště, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(3) Převoditelnost cenného papíru na řad lze omezit, jen pokud to připouští zvláštní zákon.[16])

§ 19

(1) Smlouva o převodu listinného cenného papíru na jméno musí mít písemnou formu.

(2) Převoditelnost cenného papíru na jméno lze vyloučit jen zvláštním zákonem[11]) anebo pokud to zvláštní zákon[17]) připouští.

§ 20

Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,[18]) stává se kupující majitelem listinného cenného papíru, i když prodávající neměl právo tento cenný papír převést, ledaže kupující v době převodu věděl, že prodávající nemá právo cenný papír převést.

§ 21

(1) Závazek převést zaknihovaný cenný papír je splněn registrací převodu provedenou střediskem na základě příkazu k registraci převodu zaknihovaného cenného papíru (dále jen „příkaz k registraci převodu"), jestliže převedený cenný papír odpovídá smlouvě. Ustanovení o převodu listinného cenného papíru se na převod zaknihovaného cenného papíru nepoužijí.

(2) Registrací převodu zaknihovaného cenného papíru je provedení zápisu v zákonem stanovené evidenci podle § 1 odst. 2, a to k tíži účtu převodce a ve prospěch účtu nabyvatele. Zápisy na obou účtech je středisko povinno provést k témuž dni.

(3) Ustanovení § 20 platí pro převod zaknihovaných cenných papírů obdobně.

§ 22

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, dává příkaz k registraci převodu převodce i nabyvatel, a to v dohodnuté lhůtě, a pokud nebyla lhůta dohodnuta, ve lhůtě 7 dní od uzavření smlouvy. Středisko provede registraci bez zbytečného odkladu poté, kdy obdrží obsahově shodné příkazy k registraci převodu od převodce i nabyvatele.

---

[14]) § 345 obchodního zákoníku.

[15]) Např. § 18 a 19 zákona č. 191/1950 Sb.

[16]) Např. § 156 odst. 3 obchodního zákoníku, § 11 odst. 2 zákona č. 191/1950 Sb.

[17]) § 4 odst. 4 zákona č. 530/1990 Sb.

[18]) Např. § 16 zákona č. 191/1950 Sb.

(2) Pokud příkazy k registraci převodu podle odstavce 1 nejsou obsahově shodné, středisko registraci neprovede a bez zbytečného odkladu příkaz k registraci převodu s uvedením důvodů vrátí nabyvateli i převodci.

(3) Ten, kdo dal nesprávný, neúplný nebo opožděný příkaz k registraci převodu, odpovídá za škodu, která v důsledku toho vznikla.

§ 23

(1) Obstaral-li koupi nebo prodej zaknihovaného cenného papíru obchodník s cennými papíry, je povinen dát bez zbytečného odkladu příkaz k registraci převodu on. Tento obchodník je povinen středisku prokázat své oprávnění dát příkaz k registraci převodu.

(2) Pro odpovědnost obchodníka s cennými papíry platí § 22 odst. 3.

(3) Středisko postupuje v případě příkazu k registraci převodu podle odstavce 1 přiměřeně podle § 22 odst. 1 a 2.

§ 24

(1) Uskutečňuje-li se převod zaknihovaného cenného papíru na trhu organizovaném podle § 50 dává příkaz k registraci převodu osoba, která tento trh organizuje. Tato osoba je povinna středisku prokázat své oprávnění dát příkaz k registraci převodu.

(2) Pro odpovědnost osoby podle § 50 platí § 22 odst. 3.

(3) Středisko postupuje v případě příkazu k registraci převodu podle odstavce 1 přiměřeně podle § 22 odst. 1 a 2.

§ 25

Středisko provádí registraci převodu v pořadí, v jakém mu došly příkazy k registraci v souladu s tímto zákonem.

§ 26

(1) Příkaz k registraci převodu musí obsahovat

a) obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště převodce a nabyvatele,
b) identifikační nebo rodné číslo převodce a nabyvatele,
c) označení zaknihovaného cenného papíru obsahující druh cenného papíru, jeho bližší určení z hlediska jeho zastupitelnosti, obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště emitenta, počet kusů zaknihovaného cenného papíru a u veřejně obchodovatelného cenného papíru (§ 71) jeho označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů (dále jen „ISIN“).

(2) Dává-li příkaz k registraci převodu obchodník s cennými papíry, který obstaral koupi nebo prodej zaknihovaného cenného papíru, musí příkaz k registraci převodu obsahovat i obchodní jméno a identifikační číslo tohoto obchodníka s cennými papíry.

(3) Dává-li příkaz k registraci převodu obchodník s cennými papíry, který obstaral jen koupi zaknihovaného cenného papíru, neuvádí v příkazu k registraci údaje týkající se převodce tohoto cenného papíru, je však povinen uvést údaje týkající se obchodníka s cennými papíry, od něhož tento cenný papír obstaral.

(4) Dává-li příkaz k registraci převodu obchodník s cennými papíry, který obstaral jen prodej zaknihovaného cenného papíru, neuvádí v příkazu k registraci údaje týkající se nabyvatele tohoto cenného papíru, je však povinen uvést údaje týkající se obchodníka s cennými papíry, který od něho tento cenný papír obstaral.

(5) Pro obsah příkazu k registraci převodu podle § 24 platí obdobně § 26 odst. 2.

§ 27

Pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovaným cenným papírem

(1) Středisko zaregistruje pozastavení výkonu práva majitele cenného papíru nakládat se zaknihovaným cenným papírem na základě příkazu k registraci pozastavení výkonu práva nakládat s cenným papírem.

(2) Registrací pozastavení výkonu práva nakládat s cenným papírem se rozumí provedení příslušného zápisu v evidenci střediska.

(3) Příkaz k registraci pozastavení práva může dát

a) majitel zaknihovaného cenného papíru,
b) obchodník s cennými papíry, pokud mu dal majitel zaknihovaného cenného papíru pokyn k obstarání prodeje tohoto cenného papíru,
c) osoba organizující trh podle § 50, pokud má být zaknihovaný cenný papír prodán na tomto trhu,
d) příslušný státní orgán, pokud to vyplývá ze zvláštního zákona.[19])

(4) Příkaz k registraci pozastavení práva musí obsahovat náležitosti týkající se zaknihovaného cenného papíru a jeho majitele uvedené v § 26 odst. 1 a dobu, na níž se výkon práva nakládat se zaknihovaným cenným papírem pozastavuje.

[19]) Např. § 313 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 501/1992 Sb.).

(5) Bylo-li pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovaným cenným papírem zaregistrováno, není pod dobu tohoto pozastavení majitel tohoto cenného papíru oprávněn uzavřít smlouvu o převodu cenného papíru, ani smlouvu o obstarání jeho prodeje, ani dát pokyn k prodeji tohoto cenného papíru.

(6) Po dobu zaregistrování pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovaným cenným papírem neprovede středisko registraci převodu zaknihovaného cenného papíru. Pokud středisko tuto povinnost poruší, odpovídá za škodu, která tím vznikla.

(7) Pozastavení výkonu práva nakládat se zaknihovaným cenným papírem zaniká zápisem v příslušné evidenci střediska. Středisko zápis provede po uplynutí doby, na kterou byl výkon práva nakládat se zaknihovaným cenným papírem pozastaven, nebo na základě příkazu osob, které středisku prokáží své oprávnění příkaz k registraci pozastavení práva zrušit.

(8) Osoba, která neoprávněně vydá příkaz k registraci pozastavení práva nebo příkaz podle odstavce 7, odpovídá za škodu, kterou tím způsobila.

HLAVA II

SMLOUVY O OBSTARÁNÍ KOUPĚ NEBO PRODEJE CENNÉHO PAPÍRU

§ 28

(1) Komisionářskou smlouvou o obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru (dále jen „komisionářská smlouva") se zavazuje komisionář, že zařídí vlastním jménem pro komitenta a na jeho účet koupi nebo prodej cenného papíru, nebo že uskuteční činnost k dosažení tohoto výsledku, a komitent se zavazuje zaplatit za to úplatu.

(2) Nestanoví-li tento zákon dále jinak, řídí se smlouva komisionářská a právní vztahy z ní vzniklé ustanoveními obchodního zákoníku.[20])

§ 29

Nedohodnou-li se strany komisionářské smlouvy jinak, musí mít komitentův pokyn, podle kterého komisionář obstarává koupi nebo prodej cenného papíru, písemnou formu. Pokud pokyn komitenta písemnou formu nemá, je komisionář povinen vydat komitentovi na jeho žádost potvrzení o uděleném pokynu.

§ 30

(1) Udělí-li komitent komisionáři pokyn k obstarání koupě cenného papíru, může komisionář žádat zálohu.

(2) Udělí-li komitent komisionáři pokyn k obstarání prodeje cenného papíru, může komisionář požadovat, aby mu v případě listinného cenného papíru komitent tento cenný papír předal, nebo aby v případě zaknihovaného cenného papíru bylo ve středisku zaregistrováno pozastavení výkonu práva nakládat s tímto cenným papírem.

(3) Po dobu závaznosti pokynu k obstarání prodeje cenného papíru není komitent oprávněn s tímto cenným papírem nakládat.

§ 31

(1) Nestanoví-li komisionářská smlouva jinak, může se komisionář svého závazku zprostit i tak, že komitentovi prodá cenný papír ze svého majetku nebo od komitenta cenný papír koupí.

(2) Nevyplývá-li z komisionářské smlouvy něco jiného, je komisionář povinen prodat cenný papír za vyšší cenu, nebo koupit cenný papír za cenu nižší, než která byla uvedena v pokynu, pokud má takovou možnost; tuto povinnost má i bez souhlasu komitenta.

(3) Není-li určena výše kupní nebo prodejní ceny v pokynu komitenta, je komisionář povinen koupit cenný papír nejvýše za nejnižší a prodat jej nejméně za nejvyšší kurs, za který byl v den koupě nebo prodeje zastupitelný cenný papír kupován a prodáván na veřejném trhu. Pokud takový cenný papír není v tento den předmětem veřejného obchodování, je komisionář povinen koupit cenný papír za nejnižší cenu, za jakou jej bylo možno při vynaložení odborné péče koupit, a prodat za nejvyšší cenu, za jakou jej bylo možno při vynaložení odborné péče prodat.

§ 32

(1) Nevyplývá-li ze zvláštního zákona něco jiného, jsou listinné cenné papíry svěřené komisionáři k prodeji majetkem komitenta, dokud je nenabude třetí osoba.

(2) Listinné cenné papíry, které pro komitenta obstará komisionář, přecházejí do majetku komitenta dnem jejich předání komisionáři. Komisionář je povinen předat tyto cenné papíry komitentovi bez zbytečného odkladu poté, co komitent zaplatil cenu koupených cenných papírů a úplatu podle § 28 odst. 1. Tuto povinnost komisionář nemá, pokud je podle smlouvy povinen pro komitenta cenné papíry uložit (§ 34 a 37).

(3) Komisionář je povinen bez zbytečného odkladu po uzavření smlouvy o koupi nebo prodeji zaknihovaného cenného papíru dát příkaz středisku k registraci převodu ve prospěch nebo k tíži účtu komitenta. Své

[20]) § 577 a násl. obchodního zákoníku.

oprávnění dát tento příkaz je komisionář povinen středisku prokázat.

§ 33

(1) Mandátní smlouvou o obstarání koupě nebo prodeje cenných papírů se zavazuje mandatář, že jménem mandanta a na jeho účet koupí nebo prodá cenný papír podle pokynů mandanta nebo že uskuteční činnost k dosažení tohoto výsledku, a mandant se zavazuje zaplatit za to úplatu.

(2) Smlouvou o zprostředkování koupě nebo prodeje cenných papírů se zavazuje zprostředkovatel, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost prodat nebo koupit cenný papír, a zájemce se zavazuje zaplatit za to úplatu.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, řídí se smlouvy uvedené v odstavcích 1 a 2 a právní vztahy z nich vzniklé ustanoveními obchodního zákoníku.[21])

HLAVA III

SMLOUVY O ÚSCHOVĚ, SPRÁVĚ A ULOŽENÍ CENNÝCH PAPÍRŮ

Smlouva o úschově cenných papírů

§ 34

(1) Smlouvou o úschově cenných papírů se zavazuje schovatel převzít listinný cenný papír k uložení do samostatné nebo hromadné úschovy a uschovatel se zavazuje zaplatit za to úplatu. Smlouva musí obsahovat určení osob, které jsou oprávněny s listinným cenným papírem ukládaným do úschovy nakládat. Není-li ve smlouvě úplata určena, má schovatel právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

(2) Samostatnou úschovou je uložení listinného cenného papíru jednoho uschovatele odděleně od listinných cenných papírů ostatních uschovatelů. Schovatel je povinen vrátit uschovateli tentýž listinný cenný papír, který mu uschovatel svěřil do úschovy. Schovatel odpovídá za škodu na uloženém listinném cenném papíru.

(3) Hromadnou úschovou je společné uložení zastupitelného listinného cenného papíru uschovatele se zastupitelnými listinnými cennými papíry jiných uschovatelů. Schovatel je povinen odevzdat uschovateli zastupitelný listinný cenný papír, avšak uschovatel nemá právo na vrácení téhož listinného cenného papíru, který svěřil schovateli do úschovy. Schovatel odpovídá za škodu na uloženém listinném cenném papíru.

(4) Schovatel je povinen vést evidenci o listinném cenném papíru uloženém do úschovy. Evidence obsahuje obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště uschovatele a emitenta, druh listinného cenného papíru a jeho jmenovitou hodnotu. U samostatné úschovy listinného cenného papíru obsahuje evidence i jeho číslo a místo uložení.

(5) Jestliže se listinný cenný papír nenachází u schovatele v době uzavření smlouvy, je schovatel povinen jej převzít a uložit.

(6) Schovatel je povinen chránit listinný cenný papír před ztrátou, zničením, poškozením nebo znehodnocením.

(7) Uschovatel je oprávněn kdykoli požadovat, aby mu byl listinný cenný papír odevzdán a předat jej zpět schovateli, jestliže smlouva o uložení cenných papírů nezanikla.

(8) Není-li smlouva o úschově cenných papírů uzavřena na dobu určitou, může ji schovatel nebo uschovatel vypovědět. Není-li smluvena výpovědní lhůta, může schovatel vypovědět smlouvu ke konci následujícího kalendářního měsíce a uschovatel s okamžitou účinností.

(9) Nevyplývá-li ze smlouvy o úschově cenných papírů nebo z projevu vůle uschovatele v souvislosti s vyzvednutím uloženého cenného papíru jinak, považuje se smlouva za zaniklou, jestliže uschovatel vyzvedl všechny uložené listinné cenné papíry.

(10) Schovatel má k zajištění svých práv ze smlouvy o úschově cenných papírů zástavní právo k listinnému cennému papíru uloženému do úschovy, pokud se u něj nachází.

§ 35

(1) Listinný cenný papír převzatý na základě smlouvy o úschově cenných papírů může schovatel předat do úschovy jinému schovateli (dále jen „druhotná úschova“).

(2) Schovatel je oprávněn uložit listinný cenný papír, který převzal do úschovy, do druhotné úschovy bez souhlasu uschovatele.

(3) Předáním listinného cenného papíru do druhotné úschovy nejsou dotčena práva a povinnosti uschovatele vůči schovateli.

§ 36

Smlouva o správě cenných papírů

(1) Smlouvou o správě cenných papírů se zavazuje správce, že bude činit po dobu trvání smlouvy veškeré právní úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv spojených s určitým cenným papírem, a majitel cenného papíru se zavazuje zaplatit za to úplatu. Není-

[21]) § 566 a násl. a § 642 a násl. obchodního zákoníku.

-li úplata ve smlouvě určena, má správce právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

(2) Správcem podle odstavce 1 může být jen banka nebo obchodník s cennými papíry, i když není bankou, pokud z povolení působit jako banka nebo jako obchodník s cennými papíry neplyne jinak.

(3) Správce je povinen i bez pokynů majitele cenného papíru učinit veškeré úkony, které jsou nutné k výkonu a zachování práv spojených s cenným papírem, zejména požadovat splnění závazků spojených s cenným papírem, jakož i vykonávat výměnná nebo předkupní práva s cenným papírem spojená, pokud smlouva nestanoví jinak.

(4) Správce je povinen plnit pokyny majitele cenného papíru; tyto pokyny musí být dány písemně, jestliže smlouva o správě cenných papírů nepřipouští jinou formu. Na nesprávné pokyny je správce povinen majitele cenného papíru včas upozornit.

(5) Vyžaduje-li to povaha úkonu, který má správce uskutečnit, je majitel cenného papíru povinen předat správci listinný cenný papír nebo potřebnou písemnou plnou moc, a to včas poté, kdy k tomu byl správcem vyzván. Týká-li se úkon zaknihovaného cenného papíru, je jeho majitel povinen po vyzvání správcem včas učinit opatření, aby byl správce oprávněn v potřebném rozsahu dávat příkazy k nakládání se zaknihovaným cenným papírem.

(6) Jestliže má správce vykonávat hlasovací právo spojené s cenným papírem, je majitel tohoto cenného papíru povinen vystavit mu k tomu včas potřebnou plnou moc. Dá-li majitel cenného papíru správci pokyny, jak má být hlasovacího práva využito, je správce povinen hlasovat za majitele cenného papíru takto stanoveným způsobem.

(7) Správce odevzdá převzatý listinný cenný papír jeho majiteli bez zbytečného odkladu po uskutečnění úkonu, k němuž byl listinný cenný papír potřebný, pokud z povahy tohoto úkonu nevyplývá něco jiného. Po dobu, kdy má správce listinný cenný papír u sebe, odpovídá za škodu na něm podle § 34 odst. 2.

(8) Nebylo-li dohodnuto jinak, platí, že úplata za správu cenného papíru zahrnuje i náklady, které správce vynaložil při plnění svého závazku.

(9) Nevyplývá-li ze smlouvy jinak, vykonává správce právní úkony spojené se správou cenného papíru jménem majitele cenného papíru a na jeho účet; pro určení práv a povinností stran se použijí přiměřeně ustanovení obchodního zákoníku o mandátní smlouvě. Má-li správce podle smlouvy uskutečnit právní úkon svým jménem a na účet majitele cenného papíru, platí přiměřeně ustanovení obchodního zákoníku o smlouvě komisionářské.

(10) Na výpověď smlouvy o správě cenných papírů se použije obdobně ustanovení § 34 odst. 8, nestanoví-li tato smlouva jinak.

§ 37

Smlouva o uložení cenných papírů

(1) Smlouvou o uložení cenných papírů se zavazuje opatrovatel převzít listinný cenný papír, aby jej uložil a spravoval, a uložitel se zavazuje zaplatit za to úplatu. Není-li úplata ve smlouvě určena, má opatrovatel právo na úplatu obvyklou v době uzavření smlouvy.

(2) Opatrovatelem podle odstavce 1 může být jen banka nebo obchodník s cennými papíry, i když není bankou, pokud z povolení působit jako banka nebo jako obchodník s cennými papíry neplyne jinak.

(3) Pro smlouvu o uložení cenných papírů platí přiměřeně ustanovení upravující smlouvu o úschově cenných papírů a smlouvu o správě cenných papírů. Opatrovatel je povinen podat každoročně zprávu o stavu uložených listinných cenných papírů.

(4) Je-li listinný cenný papír odevzdán uložiteli na jeho žádost, nemá opatrovatel po dobu, kdy se u něho listinný cenný papír nenachází, povinnost jej spravovat.

(5) Uložitel může omezit závazek opatrovatele na povinnosti, jež vyplývají ze smlouvy o úschově cenných papírů, nebo na povinnosti, jež vyplývají ze smlouvy o správě cenných papírů. Úplata, kterou má uložitel platit, se v tomto případě přiměřeně sníží.

(6) Opatrovatel může předat listinný cenný papír do druhotné úschovy nebo druhotné úschovy a správy jen se souhlasem uložitele. Osoba, která převzala listinný cenný papír do druhotné úschovy a správy, nemůže být zmocněna k výkonu hlasovacího práva spojeného s tímto cenným papírem.

§ 38

Imobilizace cenných papírů

(1) Smlouvu o uložení listinných cenných papírů do hromadné úschovy podle § 34 odst. 3 může jako uschovatel uzavřít i emitent těchto cenných papírů. Na takto emitentem uložené cenné papíry (dále jen „imobilizované cenné papíry") se přiměřeně použijí ustanovení tohoto zákona o zaknihovaných cenných papírech, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Na postup podle odstavce 1 se v případě již vydaného listinného cenného papíru přiměřeně použije ustanovení § 10.

(3) Majitel imobilizovaného cenného papíru má právo požadovat na emitentovi, aby mu bez zbytečného odkladu cenný papír odevzdal.

HLAVA IV
SMLOUVA O ZASTAVENÍ CENNÝCH PAPÍRŮ

§ 39

Smlouva o zastavení cenných papírů se řídí ustanoveními obchodního zákoníku[22]) a občanského zákoníku[23]) o ústavním právu, pokud tento zákon nestanoví jinak. Právo podzástavní[24]) nelze pro účely tohoto zákona použít.

§ 40

(1) Zástavní právo, které se zřizuje na základě smlouvy podle § 39 (dále jen „smluvní zástavní právo"), vzniká v případě listinného cenného papíru předáním tohoto cenného papíru zástavnímu věřiteli, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Ke vzniku smluvního zástavního práva k listinnému cennému papíru, který je převoditelný rubopisem, je třeba i písemné prohlášení majitele cenného papíru učiněné na tomto cenném papíru (dále jen zástavní rubopis"). Zástavní rubopis musí obsahovat doložku „k zastavení" a označení osoby zástavního věřitele. Jinak musí zástavní rubopis obsahovat přiměřeně náležitosti uvedené v § 18 odst. 2. Zástavní věřitel nesmí cenný papír opatřený zástavním rubopisem dále převádět, pokud ze zvláštního zákona nevyplývá něco jiného.[25]) Zanikla-li pohledávka zajištěná zástavním právem, má věřitel povinnost vyznačit zánik zástavního práva na tomto cenném papíru.

§ 41

(1) Smluvní zástavní právo k listinnému cennému papíru může vzniknout i jeho předáním třetí osobě do úschovy nebo do úschovy a správy, pokud je současně předán osobě prvopis nebo úředně ověřená kopie zástavní smlouvy.

(2) Smluvní zástavní právo k listinnému cennému papíru, který byl uložen do úschovy (§ 34), nebo do úschovy a správy (§ 37), vzniká oznámením o zřízení tohoto zástavního práva schovateli nebo opatrovateli. Oznámení může učinit zástavní věřitel, zástavní dlužník nebo zástavce. K oznámení je nutno připojit prvopis nebo úředně ověřenou kopii zástavní smlouvy.

(3) Zastavení listinného cenného papíru podle odstavců 1 a 2 musí být vyznačeno v účetní evidenci schovatele nebo opatrovatele. Z této evidence musí být zřejmé, kdo je zástavním věřitelem.

(4) Zastavený listinný cenný papír, který je v samostatné úschově, musí být uložen odděleně od ostatních cenných papírů uschovatele. Totéž platí o zastavených listinných cenných papírech uložených na základě smlouvy o uložení cenných papírů. Zastavený listinný cenný papír nesmí být vrácen bez souhlasu zástavního věřitele.

§ 42

(1) Smluvní zástavní právo k zaknihovanému cennému papíru vzniká registrací tohoto zástavního práva v evidenci střediska.

(2) Příkaz k registraci smluvního zástavního práva může dát zástavní věřitel, zástavní dlužník nebo zástavce. K tomuto příkazu je třeba přiložit prvopis nebo úředně ověřenou kopii zástavní smlouvy.

(3) Příkaz k registraci zástavního práva musí obsahovat

a) obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště zástavce,
b) identifikační nebo rodné číslo zástavce,
c) označení zastaveného zaknihovaného cenného papíru obsahující druh cenného papíru, obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště emitenta a u veřejně obchodovatelného cenného papíru (§ 71) jeho ISIN,
d) obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště zástavního věřitele,
e) výši a dobu splatnosti pohledávky, pro kterou bylo zástavní právo zřízeno.

(4) Příkaz k registraci zániku smluvního zástavního práva podává zástavní věřitel, zástavní dlužník nebo zástavce. K tomuto příkazu je třeba přiložit doklad prokazující, že zajištěná pohledávka zanikla, nebo prokazující jiný důvod zániku zástavního práva.

§ 43

(1) Při nakládání se zastaveným cenným papírem působí zástavní právo i vůči nabyvateli.

(2) Pokud je zastavený listinný cenný papír uložen v úschově, nesmí být vydán uschovateli bez souhlasu zástavního věřitele. Totéž platí o listinném cenném papíru uloženém podle smlouvy o uložení cenných papírů.

---

[22]) § 297 a násl. obchodního zákoníku.

[23]) § 151a a násl. občanského zákoníku.

[24]) § 151k a násl. občanského zákoníku.

[25]) Např. § 19 zákona č. 191/1950 Sb.

(3) Po dobu trvání zástavního práva k cennému papíru se zástavní právo vztahuje i na výnosy ze zastaveného cenného papíru.

§ 44

Není-li pohledávka zajištěná zástavním právem k cennému papíru řádně a včas splněna, je zástavní věřitel oprávněn zastavený cenný papír prodat prostřednictvím obchodníka s cennými papíry. O zamýšleném prodeji je zástavní věřitel povinen předem informovat zástavce.

ČÁST TŘETÍ
TRH S CENNÝMI PAPÍRY

HLAVA I
OBCHODNÍK S CENNÝMI PAPÍRY

§ 45

(1) Obchodovat s cennými papíry může jen osoba, která k této činnosti má povolení ministerstva (dále jen „obchodník s cennými papíry").

(2) Povolení podle odstavce 1 se uděluje na žádost.

(3) V žádosti podle odstavce 2 je žadatel povinen uvést

a) obchodní jméno nebo název anebo jméno, identifikační číslo nebo rodné číslo a sídlo nebo bydliště obchodníka s cennými papíry,
b) výši čistého obchodního jmění obchodníka s cennými papíry a případnou účast zahraničních osob na jeho podnikání,
c) návrh, v jakém rozsahu bude obchodník s cennými papíry vykonávat obchodování s cennými papíry a s tím související činnosti, a údaje o případném jiném podnikání tohoto obchodníka s cennými papíry,
d) věcné, personální a organizační předpoklady pro výkon činnosti obchodníka s cennými papíry.

§ 46

(1) O povolení podle § 45 rozhodne ministerstvo do 60 dnů od doručení žádosti, a to na základě posouzení věcných, personálních a organizačních předpokladů pro výkon činnosti obchodníka s cennými papíry, zejména ve vztahu k rozsahu činností podle § 45 odst. 3 písm. c) a § 46 odst. 2. Povolení se uděluje na dobu neurčitou a nelze je převést na jinou osobu.

(2) Pokud z povolení uděleného podle § 45 nevyplývá něco jiného, může na základě něho obchodník s cennými papíry vykonávat kromě obchodování s cennými papíry též tyto činnosti

a) obstarávat pro emitenta vydávání cenných papírů a poskytovat s tím související služby,
b) vykonávat činnosti na základě smluv podle § 34 a 37,
c) obstarávat pro emitenta splácení cenných papírů a vyplácení výnosů z nich,
d) provádět poradenskou činnost ve věcech týkajících se cenných papírů.

(3) Činnosti uvedené v odstavci 2 písm. a) může vykonávat jen obchodník s cennými papíry.

§ 47

(1) Obchodník s cennými papíry je povinen vést deník o přijatých pokynech k obstarání koupě a prodeje cenných papírů a obchodech uzavřených na základě těchto pokynů. Záznamy v tomto deníku musí obsahovat zejména tyto údaje:

a) obchodní jméno nebo název anebo jméno a sídlo nebo bydliště prodávajícího a kupujícího,
b) identifikační číslo nebo rodné číslo prodávajícího a kupujícího,
c) identifikující cenný papír (ISIN) a počet kusů převáděných cenných papírů,
d) cenu, za kterou má být cenný papír koupen nebo prodán, anebo alespoň způsob jejího určení a cenu, za kterou byl obchod uskutečněn,
e) lhůtu pro obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru a čas uskutečnění koupě nebo prodeje cenného papíru,
f) čas, místo přijetí pokynu a způsob jeho předání,
g) jméno makléře (§ 49), který prováděl odborné obchodní činnosti související s uzavřeným obchodem,
h) výši úplaty účtované za obstarání převodu a za poskytnutí s ním souvisejících služeb.

(2) Údaje podle odstavce 1 je obchodník s cennými papíry povinen uvádět ve svém deníku přiměřeně též o koupi a prodeji cenných papírů uskutečněných na vlastní účet.

(3) Obchodník s cennými papíry je povinen oznámit ministerstvu bez zbytečného odkladu všechny změny ve skutečnostech uvedených v § 45 odst. 3.

§ 48

(1) Ministerstvo odejme povolení, které vydalo podle § 45, jestliže:

a) to odůvodňují závažné změny ve skutečnostech uvedených v § 45 odst. 3,
b) na majetek obchodníka s cennými papíry byl prohlášen konkurs nebo bylo povoleno vyrovnání, nebo byl zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku,
c) obchodníku s cennými papíry byl podle zvláštního zákona uložen soudem nebo správním orgánem[26]) zákaz činnosti,

[26]) Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

d) o to obchodník s cennými papíry požádá.

(2) Ministerstvo může odejmout povolení, které vydalo podle § 45, v případech uvedených v § 86 odst. 1.

HLAVA II
MAKLÉŘ

§ 49

(1) Své odborné obchodní činnosti může obchodník s cennými papíry vykonávat pouze pomocí fyzické osoby, která k tomu má povolení ministerstva (dále jen „makléř"). Makléř jedná vždy jménem obchodníka s cennými papíry, a to i tehdy, když je k němu v jiném než pracovněprávním vztahu.[27])

(2) Povolení podle odstavce 1 se uděluje na žádost.

(3) K žádosti podle odstavce 2 je žadatel povinen přiložit doklady o složení odborné zkoušky (dále jen „makléřská zkouška") a o své bezúhonnosti.

(4) Pro účely tohoto zákona se za bezúhonnou považuje fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro trestný čin majetkové povahy nebo jiný úmyslný trestný čin.

(5) Obsahem makléřské zkoušky je zejména prověření znalostí

a) právních předpisů upravujících obchodování s cennými papíry,
b) burzovních řádů, pravidel burzovního obchodu[28]) a tržních řádů (§ 50 odst. 4).

(6) Povolení podle odstavce 1 se uděluje na dobu neurčitou a nelze je převést na jinou osobu.

(7) Ministerstvo upraví právním předpisem další podrobnosti o obsahu a způsobu provedení makléřské zkoušky.

(8) Pro odnětí povolení k činnosti makléře platí přiměřeně ustanovení § 48.

HLAVA III
ORGANIZÁTOR MIMOBURZOVNÍHO TRHU

§ 50

(1) Kromě burzy cenných papírů může organizovat poptávku a nabídku cenných papírů pouze osoba, která má k této činnosti povolení ministerstva (dále jen „organizátor mimoburzovního trhu").

(2) Povolení podle odstavce 1 se uděluje na žádost.

(3) V žádosti podle odstavce 2 je žadatel povinen uvést

a) obchodní jméno nebo název anebo jméno, identifikační číslo nebo rodné číslo a sídlo nebo bydliště organizátora mimoburzovního trhu,
b) výši čistého obchodního jmění organizátora mimoburzovního trhu a případnou účast zahraničních osob na jeho podnikání,
c) věcné, personální a organizační předpoklady pro výkon činnosti podle odstavce 1, zejména skutečnosti, ze kterých vyplývá, že organizátor mimoburzovního trhu bude při výkonu této činnosti disponovat technickým vybavením nutným k organizování poptávky a nabídky cenných papírů a výpočtu jejich kursů.

(4) Současně se žádostí podle odstavce 2 žadatel musí předložit ke schválení podrobný návrh pravidel, podle kterých se na mimoburzovním trhu budou uskutečňovat převody cenných papírů a zveřejňovat tam dosahované kursy (dále jen „tržní řád"). Schválený tržní řád je součástí povolení podle odstavce 1.

§ 51

(1) O povolení podle § 50 rozhodne ministerstvo do 60 dnů od doručení žádosti, a to na základě posouzení žádosti, návrhu tržního řádu a s přihlédnutím k potřebám finančního trhu. Toto povolení se uděluje na dobu neurčitou a nelze je převést na jinou osobu.

(2) Pro odnětí povolení uděleného podle § 50 platí přiměřeně ustanovení § 48.

§ 52

(1) Organizátor mimoburzovního trhu je povinen oznámit bez zbytečného odkladu ministerstvu všechny změny ve skutečnostech uvedených v § 50 odst. 3.

(2) Změny tržního řádu nabývají účinnosti dnem schválení ministerstvem. Tyto změny se považují za schválené, nedoručí-li ministerstvo organizátorovi mimoburzovního trhu své vyjádření o tom, že je neschvaluje, ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy mu byl návrh změn doručen.

§ 53

(1) Organizátor mimoburzovního trhu je povinen vhodným způsobem uveřejňovat tržní řád a jeho změny. Organizátor mimoburzovního trhu je povinen vhodným způsobem uveřejňovat též kursy cenných papírů dosahované na mimoburzovním trhu.

(2) Organizátor mimoburzovního trhu nesmí obchodovat s cennými papíry.

§ 54

(1) Organizátor mimoburzovního trhu je oprávněn odmítnout poskytnutí služeb pouze v případech,

[27]) § 1 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 451/1992 Sb.).

[28]) § 6 odst. 3 písm. b) zákona 214/1992 Sb., o burze cenných papírů.

kdy to vyplývá ze zákona nebo z tržního řádu, nebo osobám, které nesplňují podmínky stanovené tržním řádem.

(2) Pro účastníky mimoburzovního trhu je schválený tržní řád závazný.

(3) Organizátor mimoburzovního trhu je oprávněn odmítnout poskytnutí služeb kupujícímu, který v rozporu s jeho požadavkem nemá na účtu u banky určeném organizátorem mimoburzovního trhu uloženu peněžní částku potřebnou k úhradě ceny za cenné papíry, k jejichž koupi dává pokyn, včetně úhrady ceny služeb s uskutečněním nákupu souvisejících.

(4) Organizátor mimoburzovního trhu zabezpečuje konečné vypořádání koupí a prodejů, které byly na jím organizovaném mimoburzovním trhu uskutečněny, prostřednictvím banky, popřípadě též jiné, k takové činnosti oprávněné právnické osoby. V písemné smlouvě s touto bankou, popřípadě jinou právnickou osobou je organizátor mimoburzovního trhu oprávněn dohodnout, že jí bude předkládat závazné podklady pro toto vypořádání.

(5) Ve sporech z obchodu na mimoburzovním trhu je nepřípustná námitka, že šlo pouze o sázku nebo hru.

HLAVA IV
STŘEDISKO

§ 55

(1) Středisko je právnickou osobou, kterou zřizuje podle zvláštního zákona[29]) ministerstvo. Středisko se zapisuje do obchodního rejstříku.

(2) Stát ručí za závazky střediska.

(3) Středisko nesmí organizovat trh s cennými papíry ani s nimi obchodovat.

(4) V řídících, případně dozorčích orgánech střediska nesmějí být zastoupeni obchodníci s cennými papíry, makléři, investiční společnosti, investiční fondy, organizátoři mimoburzovních trhů a burza cenných papírů.

§ 56

(1) Středisko je povinno evidovat

a) zaknihované cenné papíry, změny jejich majitelů a další údaje, které se jich týkají, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem,

b) imobilizované cenné papíry, změny jejich majitelů a další údaje, které se jich týkají, a to v rozsahu podle písmena a),

c) rozhodnutí přijatá ministerstvem podle tohoto zákona,

d) další údaje, stanoví-li tak zákon.

(2) Evidenci podle odstavce 1 písm. c) vede středisko na základě údajů, které je mu povinno bez zbytečných odkladů předat ministerstvo.

(3) Středisko může na základě smlouvy podle § 34 odst. 1 přijímat listinné cenné papíry do samostatné a hromadné úschovy.

(4) Středisko je oprávněno poskytovat majitelům cenných papírů, emitentům, obchodníkům s cennými papíry, burzám cenných papírů a organizátorům mimoburzovního trhu služby spojené s činnostmi konanými podle odstavců 1 a 3.

(5) Jinou činnost, než jsou činnosti uvedené v tomto zákoně, může středisko vykonávat, pouze pokud souvisí s jeho činnostmi podle předchozích odstavců.

(6) K výkonu své činnosti podle předchozích odstavců má středisko právo na poskytnutí všech potřebných podkladů od majitelů cenných papírů, emitentů, obchodníků s cennými papíry, burz cenných papírů, organizátorů mimoburzovního trhu, popřípadě dalších osob. Nevyplývá-li z tohoto nebo ze zvláštního zákona něco jiného, jde neposkytnutí těchto podkladů, jejich opožděné, nesprávné či neúplné poskytnutí, nebo poskytnutí v jiné než požadované formě k tíži toho, kdo je k jejich poskytnutí povinen.

(7) Činnost podle odstavce 1 písm. c), § 58 odst. 1 a § 60 odst. 1 vykonává středisko bezplatně. Ostatní činnosti vykonává středisko za úplatu na základě smlouvy. Ustanovení cenových předpisů tím nejsou dotčena.

§ 57

Evidenci zaknihovaných cenných papírů vede středisko na účtech majitelů cenných papírů (dále jen „účet“) a v registru emitentů cenných papírů (dále jen „registr“).

§ 58

(1) Středisko zřídí účet každému, kdo se stane majitelem zaknihovaného cenného papíru na základě privatizace s použitím investičních kupónů provedené podle zvláštních předpisů.[6])

(2) Ostatním osobám zřídí středisko účet na jejich žádost nebo na žádost emitenta, obchodníka s cennými papíry, burzy cenných papírů nebo organizátora mimoburzovního trhu.

---

[29]) Zákon ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Středisko má povinnost zřídit každému jen jeden účet.

(4) Číselné označení účtu středisko sdělí pouze osobě, které tento účet zřídilo (dále jen „majitel účtu"), nebo jejímu zástupci, a to bez zbytečného odkladu po zřízení účtu.

(5) Právní vztah mezi majitelem účtu a střediskem se řídí tímto zákonem a obchodním zákoníkem.

(6) Pokud vztah podle odstavce 5 nezanikne dříve, zanikne dnem, kdy na účtu nebude po dobu 3 let evidován žádný cenný papír.

§ 59

Účet obsahuje

a) číselné označení účtu a datum jeho zřízení,
b) obchodní jméno nebo název anebo jméno a identifikační číslo nebo rodné číslo majitele účtu a jeho sídlo nebo bydliště,
c) údaje o jednotlivých cenných papírech majitele účtu a to zejména
   1. druh cenného papíru, jeho bližší určení z hlediska jeho zastupitelnosti, náležitosti cenného papíru ve smyslu § 4 a u veřejně obchodovatelného cenného papíru (§ 71) jeho ISIN,
   2. počet kusů cenného papíru každé emise,
   3. obchodní jména, názvy nebo jména a identifikační čísla nebo rodná čísla spolumajitelů cenného papíru a velikost jejich podílu,
   4. pozastavení výkonu práva nakládat s cenným papírem a omezení výkonu tohoto práva stanovené emitentem,
   5. zda a u koho je cenný papír uložen podle § 34 odst. 1 a 3 anebo kým je spravován podle § 34 odst. 2,
   6. samostatně převoditelná práva spojená s cenným papírem.
d) osoby oprávněné nakládat s cennými papíry evidovanými na účtu a rozsah tohoto jejich oprávnění, jakož i osoby oprávněné požadovat údaje o těchto cenných papírech a rozsah tohoto jejich oprávnění,
e) čas provedení zápisu na tomto účtu.

§ 60

(1) Středisko založí registr každému emitentu akcií, které se nabývají s použitím investičních kupónů podle zvláštních předpisů.[6])

(2) Ostatním emitentům založí středisko registr na jejich žádost nebo na žádost jejich zakladatelů či zřizovatelů.

(3) Středisko má povinnost založit každému emitentu jen jeden registr.

(4) Právní vztah mezi emitentem a střediskem při vedení registru se řídí tímto zákonem a obchodním zákoníkem.

§ 61

Registr musí obsahovat

a) číselné označení registru a datum jeho založení,
b) obchodní jméno nebo název anebo jméno, identifikační číslo nebo rodné číslo a sídlo nebo bydliště emitenta,
c) údaje o jednotlivých cenných papírech podle § 59 písm. b) a c),
d) čas provedení zápisu v tomto registru.

§ 62

(1) Středisko je povinno předat majiteli účtu výpis z tohoto účtu

a) podle stavu k 31. prosinci příslušného roku, a to do konce měsíce ledna,
b) vždy bez zbytečného odkladu poté, co provede účetní zápis ve prospěch nebo k tíži tohoto účtu,
c) na jeho žádost.

(2) Výpis z účtu se zasílá do vlastních rukou majitele účtu, není-li dohodnut jiný způsob předání výpisu.

(3) Výpis z účtu podle odstavce 1 písm. a) obsahuje údaje o počtu kusů cenných papírů podle jednotlivých druhů, emitentů a emisí. Výpis z účtu podle odstavce 1 písm. b) obsahuje údaje o cenných papírech, jichž se změna týká, a to před provedením účetního zápisu a po jeho provedení.

§ 63

(1) Středisko je povinno předat emitentovi výpis z jeho registru

a) vždy při vydání cenného papíru ve smyslu § 5 odst. 5,
b) podle stavu k 31. prosinci příslušného roku, a to do konce měsíce ledna,
c) vždy při přeměně podoby cenného papíru,
d) na jeho žádost.

(2) Výpis z registru podle odstavce 1 obsahuje označení majitelů cenných papírů s uvedeném obchodního jména nebo názvu anebo jména, identifikačního čísla nebo rodného čísla, sídla nebo bydliště a údaje o jmenovité hodnotě a počtu kusů emitentem vydaných cenných papírů na účtech těchto majitelů.

(3) O předání výpisu z registru platí přiměřeně ustanovení § 62 odst. 2

§ 64

Středisko je povinno na základě námitky majitele účtu nebo emitenta, kterou uzná jako oprávněnou, jakož i na základě pravomocného rozhodnutí soudu provést opravu nebo doplnění ve své evidenci. Opravu provede ke dni, kdy byl chybný zápis proveden; doplnění ke dni, kdy neúplnost vznikla.

§ 65

Středisko je oprávněno postupovat podle § 64 též z vlastního podnětu, pokud ve své evidenci zjistí chybu nebo neúplnost. O zjištěných chybách a neúplnostech je středisko povinno vést dokumentaci.

§ 66

Středisko zašle všem osobám, na jejichž účtu nebo v jejichž registru provedlo opravy nebo doplnění, výpis z jejich účtu nebo registru s odůvodněním, a to bez zbytečného odkladu poté, co došlo k provedení opravy nebo doplnění.

§ 67

Středisko odpovídá za škodu, která vznikla osobám, jejichž účty a registry vede, v důsledku chyby nebo neúplnosti v jeho evidenci.

§ 68

(1) Změnu osoby majitele zaknihovaného cenného papíru, k níž dochází přechodem podle § 7 odst. 1, zaregistruje středisko vždy ke dni tohoto přechodu.

(2) Příkaz k registraci podle odstavce 1 dává nabyvatel cenného papíru.

(3) K příkazu podle odstavce 2 je třeba přiložit prvopis nebo úředně ověřenou kopii dokladu o změně osoby majitele zaknihovaného cenného papíru podle odstavce 1.

(4) Vznikne-li zástavní právo k zaknihovanému cennému papíru jinak než na základě smlouvy podle § 39, registruje středisko toto zástavní právo ke dni jeho vzniku.

(5) Příkaz k registraci podle odstavce 4 dává zástavní věřitel.

(6) K příkazu podle odstavce 5 je třeba přiložit prvopis nebo úředně ověřenou kopii dokladu o vzniku zástavního práva podle odstavce 4.

§ 69

(1) Údaje v evidenci střediska podle § 56 odst. 1 písm. a) a b) je středisko povinno utajovat.

(2) Kromě údajů poskytovaných při plnění informační povinnosti podle § 62, 63 a 66 poskytuje středisko údaje pouze tehdy, stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní právní předpis, a dále jen osobám, které středisku prokáží, že je ten, jehož se údaje týkají, oprávnil tyto údaje získat.

§ 70

(1) Středisko je povinno podat zprávu o údajích, které utajuje podle § 69 odst. 1

a) osobám pověřeným výkonem státního dozoru podle tohoto zákona (§ 82),

b) soudu pro účely občanského soudního řízení,[30])

c) orgánu činnému v trestním řízení při trestním stíhání,[31])

d) finančním orgánům v daňovém řízení.[32])

(2) Zprávu podle odstavce 1 podá středisko pouze na písemné vyžádání obsahující údaje, podle nichž může středisko příslušný údaj identifikovat.

(3) Za podání zprávy podle odstavce 1 písm. b) náleží středisku úhrada nákladů.

ČÁST ČTVRTÁ
VEŘEJNĚ OBCHODOVATELNÉ CENNÉ PAPÍRY

§ 71

(1) Veřejně obchodovatelný cenný papír je takový cenný papír, se kterým lze obchodovat na veřejném trhu.

(2) Na veřejném trhu lze obchodovat s cennými papíry pouze

a) na základě povolení podle § 72 odst. 1, nevyplývá-li z tohoto nebo zvláštního zákona[33]) jinak, a

b) pokud tyto cenné papíry mají náležitosti veřejně obchodovatelných cenných papírů podle § 76.

§ 72

(1) Povolení k veřejnému obchodování s cennými papíry uděluje na žádost emitenta těchto cenných papírů ministerstvo.

(2) Součástí žádosti podle odstavce 1 je prospekt cenného papíru (dále jen „prospekt").

(3) Součástí žádosti podle odstavce 1 je v případě listinného cenného papíru též vzorový výtisk cenného papíru a uvedení tiskárny, která jej vytiskla.

§ 73

(1) Povolení podle § 72 odst. 1 může být uděleno, pouze pokud příslušná emise byla vydána v jedné podobě a pokud cenné papíry, které obsahuje, mají jen jednu jmenovitou hodnotu.

---

[30]) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 501/1992 Sb.).

[31]) Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 158/1992 Sb.).

[32]) Zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

[33]) § 24 zákona č. 214/1992 Sb.

(2) V případě zahraničního cenného papíru může být povolení podle § 72 odst. 1 uděleno, pouze pokud se tímto cenným papírem obchoduje na veřejném trhu ve státě, kde má emitent tohoto cenného papíru sídlo. Tato podmínka se nevztahuje na cenné papíry znějící na cizí měnu vydané českou osobou v zahraničí.

§ 74

(1) Prospekt musí obsahovat

a) základní údaje o emitentovi
   1. obchodní jméno, identifikační číslo, sídlo, rok vzniku, právní formu,
   2. účast českých a zahraničních osob na jeho podnikání a jeho účast na podnikání jiných českých a zahraničních osob,
   3. u akciové společnosti obchodní jméno nebo název anebo jméno každého majitele více než 10 % akcií, pokud je emitentovi znám,
   4. jeho postavení ve skupině majetkově vzájemně propojených osob,
   5. jména členů statutárních, popřípadě i dozorčích orgánů a jména vedoucích pracovníků jmenovaných statutárním orgánem, údaje o jejich odborné způsobilosti, o tom, zda v minulosti byli odsouzeni pro trestný čin majetkové povahy, a o jejich podnikatelských činnostech vykonávaných mimo podnikání emitenta;
b) údaje o finanční situaci emitenta:
   1. poslední známé hospodářské výsledky běžného roku ne starší než 3 měsíce,
   2. roční účetní závěrky za poslední tři roky ověřené auditorem; pokud po tuto dobu emitent neexistuje, účetní závěrky jeho právního předchůdce,
   3. druhy a objem již vydaných cenných papírů, u akcií jejich dosud nesplacenou částku, u dluhopisů jejich splatnost, způsob určení jejich výnosu, záruky za ně, údaje o osobách, které záruky převzaly, předkupní a výměnná práva s dluhopisy spojená,
   4. přijaté bankovní a jiné úvěry a jejich splatnost, úvěry nesplacené ve lhůtě, platební neschopnost;
c) o předmětu podnikání emitenta:
   1. charakteristika činnosti a postavení na domácím a zahraničním trhu,
   2. strategie hospodářské činnosti, hlavní cíle investiční a inovační politiky, celkové vyhlídky hospodaření na dobu nejméně jednoho roku,
   3. provedené investice v posledních třech letech, popřípadě včetně investic provedených právním předchůdcem,
   4. rozdělení činnosti podle druhů, podíl jednotlivých trhů na obratu, způsob organizování prodeje,
   5. vlastní i smluvně nabyté patenty a licence a uzavřené smlouvy s jinými osobami, které mají zásadní význam pro podnikání emitenta;
d) údaje o cenném papíru:
   1. druh, forma a podoba cenného papíru,
   2. účel, doba a místo vydávání cenného papíru,
   3. obchodní jméno obchodníka nebo obchodníků s cennými papíry, kteří zprostředkovávají vydávání,
   4. celková hodnota emise a jmenovitá hodnota cenného papíru,
   5. datum a způsob uveřejnění výsledků vydávání cenného papíru,
   6. způsob, lhůty a místo výplaty výnosů z cenného papíru, popřípadě jeho splácení,
   7. u prioritních a zaměstnaneckých akcií jejich počet a popis práv s nimi spojených,
   8. omezení převoditelnosti cenného papíru, předkupní a výměnná práva,
   9. u dluhopisu údaje o ručiteli nebo ručitelích, pokud převzali za vydání nebo za splacení dluhopisu záruku,
   10. způsob uveřejnění skutečností důležitých pro uplatnění práv majitelů cenných papírů a u akcií též způsob a lhůty svolávání valných hromad akciových společností,
   11. způsob zdaňování výnosu z cenného papíru.

(2) Součástí prospektu musí být prohlášení odpovědných osob, že skutečnosti v prospektu uvedené jsou úplné a pravdivé.

(3) Úlohu prospektu plní

a) u podílových listů statut podílového fondu,
b) u akcií investičních fondů statut těchto fondů,
c) u dluhopisů emisní podmínky dluhopisů,

a to v rozsahu, v jakém obsahují náležitosti prospektu podle odstavce 1.

(4) Ministerstvo může na žádost emitenta povolit zúžení obsahu prospektu, pokud tím nejsou ohroženy zájmy investorů.

(5) Před udělením povolení podle § 72 odst. 1 nesmí emitent prospekt uveřejnit.

(6) Ustanovení předchozích odstavců se použijí přiměřeně i v případech, kdy o povolení podle § 72 odst. 1 žádá právnická osoba, která se nezapisuje do obchodního rejstříku, nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání.

§ 75

(1) Pokud prospekt neobsahuje předepsané náležitosti, vyzve ministerstvo žadatele, aby jej doplnil ve lhůtě do 30 dnů od doručení výzvy.

(2) O žádosti podle § 72 odst. 1 rozhodne ministerstvo do 60 dnů od jejího doručení, popřípadě od jejího doplnění podle odstavce 1.

(3) Povolení podle § 72 odst. 1 ministerstvo neudělí, pokud by jeho udělení bylo v rozporu s § 73 nebo pokud by veřejné obchodování s tímto cenným papírem bylo v rozporu s ochranou investorů, finanční po-

litikou státu nebo by neodpovídalo potřebám finančního trhu. Důvody odmítnutí musí být žadateli sděleny.

(4) Součástí povolení podle § 72 odst. 1 je schválení prospektu a ISIN přidělený cennému papíru ministerstvem.

(5) Pokud emitent do 6 měsíců od nabytí právní moci povolení podle § 72 odst. 1 neuveřejní prospekt, pozbývá toto povolení platnosti.

§ 76

(1) Kromě náležitostí podle § 4 musí veřejně obchodovatelný cenný papír obsahovat údaj o povolení podle § 72 odst. 1 a ISIN.

(2) Veřejně obchodovatelé cenné papíry potvrzující uložení peněžních prostředků a vydané pod takovými označeními jako vkladní listy, vkladové certifikáty apod. musí mít všechny náležitosti dluhopisů podle zvláštního zákona.[4])

(3) Náležitostí veřejně obchodovatelných listinných cenných papírů je jejich vytištění v tiskárně, která je oprávněna k tisku cenných papírů na základě povolení uděleného ministerstvem. Podrobnosti technického provedení veřejně obchodovatelných listinných cenných papírů stanoví ministerstvo zvláštním právním předpisem.

§ 77

(1) Povolení podle § 72 odst. 1 lze udělit i před vydáním cenného papíru.

(2) Cenné papíry vydávané hromadně nelze vydat na základě veřejné nabídky bez povolení podle § 72 odst. 1, popřípadě podle zvláštního zákona,[34]) nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.[4])

(3) Hromadným vydáním cenných papírů se rozumí vydání zastupitelných cenných papírů v počtu nejméně 1000 kusů.

(4) Veřejnou nabídkou je projev vůle emitenta, který se obrací na neurčitý okruh předem neurčených osob za účelem sdělení podmínek nabytí jím vydávaných cenných papírů.

(5) S prospektem, který je součástí povolení uděleného podle § 72 odst. 1 za podmínek podle odstavce 2, musí mít investoři možnost se seznámit nejpozději 15 dnů přede dnem prvého dne vydání cenného papíru, jehož se prospekt týká.

(6) Povolení podle § 72 odst. 1 se nevyžaduje k vydání akcie, zatímního listu a kupónu, nemají-li být veřejně obchodovatelné, a k vydání investičního kupónu. Mají-li však být akcie vydány hromadně, na základě upisování akcií podle zvláštního zákona,[35]) je náležitostí výzvy k tomuto upisování uveřejnění prospektu ve lhůtě nejpozději 15 dnů před prvním dnem upisování těchto akcií.

(7) Dojde-li v případech podle odstavce 6 ke změnám ve skutečnostech uvedených v prospektu v období do vydání všech upsaných akcií, jichž se tento prospekt týká, je emitent povinen bez zbytečného odkladu vypracovat doplněk prospektu a neprodleně jej uveřejnit stejným způsobem jako prospekt.

(8) Emitent je oprávněn rozhodnout, že jím vydané veřejně obchodovatelné akcie přestanou být veřejně obchodovatelnými cennými papíry. Toto rozhodntuí je účinné, pokud je oznámeno ministerstvu, které pro tyto akcie udělilo povolení podle § 72 odst. 1, a pokud uplynula lhůta 60 dnů ode dne, kdy emitent toto své rozhodnutí vhodným způsobem uveřejnil.

§ 78

Ustanovení této části zákona se vztahují na cenné papíry uvedené v § 1 odst. 1 písm. a) až f).

ČÁST PÁTÁ

OCHRANA FINANČNÍHO TRHU

§ 79

Čestnost obchodu s cennými papíry

(1) Emitent nesmí při propagaci vydávání svých cenných papírů používat nepravdivé nebo zavádějící informace nebo zamlčovat skutečnosti důležité při rozhodování o nabývání cenných papírů, zejména nabízet výhody, jejichž spolehlivost nemůže zaručit, nebo uvádět nesprávné údaje o své hospodářské situaci. Emitent odpovídá za škodu, kterou porušením těchto povinností způsobí. Ustanovení obchodního zákoníku o nekalé soutěži[36]) tím není dotčeno.

(2) Obchodník s cennými papíry je povinen provést příkazy svých klientů s odbornou péčí a nesmí dávat přednost obchodům na vlastní účet.

(3) Osoby, které se účastní na činnosti střediska, organizátor mimoburzovního trhu, obchodník s cennými papíry, makléř a jeho zaměstnanci, jakož i zaměstnanci střediska, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které získají ve svém postavení a které mají význam pro vývoj finančního trhu nebo se dotýkají zájmů jednotlivých účastníků.

(4) Povinnost mlčenlivosti trvá i po ukončení činnosti osob uvedených v odstavci 3. Pro účely občan-

[34]) § 9 zákona č. 248/1992 Sb.
§ 6 zákona č. 530/1990 Sb.

[35]) § 164 a násl. obchodního zákoníku.

[36]) § 44 a násl. obchodního zákoníku.

ského soudního řízení nebo trestního řízení jsou tyto osoby povinnosti mlčenlivosti zproštěny.

§ 80

Informační povinnost emitenta

(1) Emitent veřejně obchodovatelného cenného papíru je povinen nejméně jedenkrát ročně vhodným způsobem uveřejnit zprávu o výsledcích svého hospodaření, vycházející z roční účetní závěrky ověřené auditorem a o své finanční situaci (dále jen „roční zpráva"). Způsob uveřejnění zprávy oznámí emitent v Obchodním věstníku.

(2) Roční zpráva musí obsahovat informaci o činnosti emitenta, o jeho finanční situaci podle § 74 odst. 1 písm. b), o rozdělení zisku, jakož i informaci o

a) očekávané hospodářské a finanční situaci v příštím roce, popřípadě ve víceletém výhledu,
b) skutečnostech podle odstavce 3, ke kterým došlo v uplynulém roce.

(3) Emitent veřejně obchodovatelného cenného papíru je povinen během roku neprodleně oznamovat ministerstvu změny ve své finanční situaci nebo jiné skutečnosti, které mohou vyvolat významnou změnu kursu jím vydaného cenného papíru nebo zhoršit schopnost emitenta plnit závazky z emise cenného papíru, a podle požadavků ministerstva je zveřejnit.

(4) Za skutečnosti podle odstavce 3 se považují zejména zahájení řízení o konkursu či vyrovnání, pozastavení činnosti emitenta úředním rozhodnutím, rozhodnutí o zrušení, sloučení, rozdělení a jiných závažných organizačních změnách, každé snížení obchodního majetku emitenta přesahující 10 %, soudní spory, jejichž předmětem je hodnota, která přesahuje 5 % obchodního majetku emitenta, jakož i změny ve statutárních, dozorčích a řídících orgánech emitenta.

§ 81

Využívání důvěrných informací

(1) Za důvěrnou informaci se pro účely tohoto zákona považuje informace, která nebyla uveřejněná a která se týká hospodářské a finanční situace jednoho nebo několika emitentů, popřípadě jednoho nebo několika veřejně obchodovatelných cenných papírů a která by po uveřejnění mohla významně ovlivnit kurs nebo výnos příslušných cenných papírů.

(2) Osoba, která má ze svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce oprávnění získat důvěrnou informaci o hospodářské a finanční situaci emitenta nebo o jiných skutečnostech významných pro vývoj finančního trhu a kursů cenných papírů, nesmí uzavírat obchody s těmito cennými papíry nebo své informace využít ve svůj prospěch nebo ve prospěch jiných osob, a to do doby, než se tyto informace stanou obecně známými.

(3) Tento zákaz se vztahuje též na osoby, které získaly důvěrnou informaci od osob uvedených v předchozím odstavci.

(4) Osoby uvedené v odstavci 2 jsou povinny zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích, které získaly, pokud sdělování těchto informací není součástí jejich povinností nebo zaměstnání. Povinnost mlčenlivosti těchto osob trvá i po skončení jejich členského nebo pracovního poměru, nebo jiných činností a po zániku postavení podle odstavce 2. Pro účely trestního řízení při trestním stíhání, občanského soudního řízení a daňového řízení jsou tyto osoby povinnosti mlčenlivosti zproštěny.

§ 82

Státní dozor

(1) Státní dozor se vykonává nad vydáváním veřejně obchodovatelných cenných papírů a obchodováním s nimi, činností střediska, veřejných trhů, obchodníka s cennými papíry, makléře a provozovatele tiskárny cenných papírů. Toto ustanovení se nevztahuje na činnost vykonávanou podle § 33, § 36 až 38 a § 41 písm. a) a d) zákona č. 22/1992 Sb., o Státní bance československé.

(2) Státní dozor vykonává ministerstvo.

§ 83

(1) Předmětem státního dozoru podle § 82 odst. 1 je

a) doržování podmínek stanovených povoleními podle § 45 odst. 1, § 49 odst. 1, § 50 odst. 1, § 72 odst. 1, § 76 odst. 3,
b) dodržování tohoto zákona a zvláštních zákonů v rozsahu z nich vyplývajícího, jakož i těch právních předpisů a opatření, jež ministerstvo vydalo.

(2) Při výkonu státního dozoru podle § 82 odst. 1 ministerstvo ukládá opatření k nápravě a pokuty.

§ 84

(1) Při výkonu státního dozoru podle § 82 odst. 1 formou kontroly na místě se vztahy mezi ministerstvem a osobami podléhajícími tomuto dozoru řídí základními pravidly činnosti stanovenými zvláštními zákony.[37])

(2) K výkonu státního dozoru podle § 82 odst. 1 je ministerstvo oprávněno vyžadovat od osob podléhajících tomuto dozoru údaje, doklady a informace potřebné pro řádný výkon tohoto státního dozoru.

[37]) Zákon ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

§ 85

Ministerstvo v rámci své působnosti zabezpečí, aby na jím určeném místě byly veřejně přístupny k nahlédnutí

a) jím schválené prospekty veřejně obchodovatelných cenných papírů,
b) informace o hospodaření emitentů veřejně obchodovatelných cenných papírů,
c) seznam tiskáren, které jsou oprávněny k tisku veřejně obchodovatelných cenných papírů,
d) seznam obchodníků s cennými papíry,
e) seznam makléřů,
f) seznam organizátorů mimoburzovního trhu.

Opatření k nápravě a pokuty

§ 86

(1) Zjistí-li příslušné ministerstvo nedostatky v činnosti osob uvedených v § 82 odst. 1 spočívající v porušení podmínek stanovených v povolení uděleném podle tohoto zákona nebo v porušení právních předpisů a opatření podle § 83 odst. 1 písm. b), uloží

a) opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků, zejména přikáže omezit nebo ukončit některou činnost, pozastaví nejdéle na dobu jednoho roku nebo zakáže veřejné vydávání nebo obchodování s cenným papírem, nebo pozastaví nejdéle na dobu jednoho roku nebo odejme jiná povolení udělená podle tohoto zákona,
b) pokutu až do výše 5 000 000 Kčs.

(2) Pokutu podle odstavce 1 písm. b) lze uložit též osobám, které vykonávají bez platného povolení činnost podléhající státnímu dozoru podle § 82 odst. 1.

(3) Osoba, které bylo odejmuto povolení podle odstavce 1 písm. a), může požádat o nové povolení téhož druhu nejdříve po uplynutí deseti let ode dne právní moci rozhodnutí, kterým jí bylo povolení odejmuto.

(4) Pokuty podle odstavců 1 a 2 lze ukládat opakovaně.

(5) Uložením pokuty podle odstavce 1, odstavce 2 nebo odstavce 4 není dotčena odpovědnost podle jiných právních předpisů.

§ 87

(1) Při ukládání opatření a pokut podle § 86 ministerstvo vychází zejména z povahy, závažnosti, způsobu, doby trvání a následků protiprávního jednání.

(2) Pokuty podle § 86 lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se ministerstvo dovědělo o skutečnostech rozhodných pro jejich uložení, nejpozději však do deseti let, kdy k těmto skutečnostem došlo.

(3) Pokuta uložená podle § 86 je splatná do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o uložení pokuty.

(4) Pokuty podle § 86 jsou příjmem státního rozpočtu České republiky.

ČÁST ŠESTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 88

Pokud tento zákon požaduje uvedení identifikačního čísla nebo rodného čísla, tato čísla se uvádějí jen u osob, kterým byla přidělena.

§ 89

Odpovědnost za škodu způsobenou porušením povinností podle tohoto zákona se řídí úpravou náhrady škody podle obchodního zákoníku, pokud tento zákon nestanoví něco jiného.

§ 90

O povolení podle tohoto zákona pro zahraniční osoby rozhoduje ministerstvo.

§ 91

(1) Ministerstvo je oprávněno pozastavit obchodování s veřejně obchodovatelnými cennými papíry na veřejném trhu, který vznikl nebo je organizován na základě jím vydaného povolení.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 lze vydat, pouze jestliže není možné jinak zabránit velkým hospodářským ztrátám, a to nejdéle na dobu šesti měsíců.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 musí obsahovat určení doby trvání a rozsahu pozastavení obchodování.

(4) Ustanovení předchozích odstavců se použijí obdobně na obchodování s veřejně obchodovatelnými cennými papíry mimo veřejný trh; doba pozastavení obchodování však nesmí přesáhnout jeden měsíc.

§ 92

(1) Cenné papíry s výjimkou cenných papírů podle § 73 odst. 2 vydané přede dnem účinnosti tohoto zákona se považují za veřejně obchodovatelné cenné papíry, nevyplývá-li ze zvláštního zákona[38]) nebo rozhodnutí emitenta, které učinil přede dnem účinnosti tohoto zákona, něco jiného.

[38]) § 22 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb.
§ 21 zákona č. 530/1990 Sb.

(2) Emitent cenných papírů veřejně obchodovatelných podle odstavce 1 je povinen nejpozději do 31. prosince 1993 uveřejnit prospekt těchto cenných papírů. Tuto povinnost nemá, jde-li o státní dluhopisy.

(3) Na žádost emitenta cenných papírů veřejně obchodovatelných podle odstavce 1 ministerstvo přidělí těmto cenným papírům ISIN.

§ 93

(1) Akcie, které sa nabývají s použitím investičních kupónů podle zvláštních předpisů,[6]) musí být v souladu s těmito předpisy předány nabyvatelům v podobě zaknihovaných cenných papírů. Na listinné cenné papíry mohou být tyto akcie přeměněny nejdříve po uplynutí tří let ode dne jejich předání nabyvatelům.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použijí přiměřeně i na akcie investičních privatizačních fondů předávané podle zvláštních předpisů.[6])

(3) Předáním akcií podle předchozích odstavců se rozumí provedení zápisu v zákonem stanovené evidenci podle § 1 odst. 2.

§ 94

(1) Osoby, vykonávající ke dni účinnosti tohoto zákona v souladu s dosavadními právními předpisy činnost podle § 45, mohou v této činnosti pokračovat až do rozhodnutí ministerstva o jejich žádosti podle § 45, podané nejpozději do jednoho měsíce ode dne nabytí účinosti tohoto zákona. Nebude-li žádost v této lhůtě podána, oprávnění vykonávat činnost podle § 45 uplynutím této lhůty zaniká. Povolení vydaná přede dnem účinnosti tohoto zákona bankám podle zvláštních zákonů[39]) se považují za povolení vydaná podle § 45 odst. 1, pokud z nich nevyplývá něco jiného.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně i pro osoby vykonávající činnost podle § 50 s tím, že žádost musí podat nejpozději do 31. prosince 1994.

§ 95

Fyzické osoby vykonávající ke dni účinnosti tohoto zákona odborné činnosti podle § 49 musí získat povolení k této činnosti do 31. prosince 1993, jinak oprávnění k této činnosti k tomuto datu zaniká.

§ 96

(1) Povolení podle § 45 odst. 1 a § 72 odst. 1 se nevyžaduje k činnosti, k jejímuž výkonu je podle zvláštního zákona oprávněna ústřední banka České republiky.

(2) Povolení podle § 45 odst. 1 se nevyžaduje k činnosti, k jejímuž výkonu jsou podle zvláštního zákona[3]) oprávněny investiční společnosti a investiční fondy.

§ 97

(1) Pokud práva spojená

a) s cennými papíry povinně uloženými podle dekretu prezidenta republiky č. 95/1945 Sb., o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů,

b) s tuzemskými papíry vydanými po roce 1945, zanikla ke dni 1. červnu 1953 podle ustanovení zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě, je ministerstvo oprávněno v souladu s právními předpisy o archivnictví[40]) rozhodnout, jak naložit s listinami, které zůstaly v povinné úschově a které nesou záznamy, s nimiž byla tato zaniklá práva spojena.

(2) Ustanovení odstavců 1 a 2 se na cenné papíry a práva s nimi spojená, pokud byly dotčeny mezinárodními smlouvami uzavřenými československým státem do dne účinnosti tohoto zákona, použijí přiměřeně.

§ 98

(1) Pro zaknihování dluhopisů vydaných přede dnem účinnosti tohoto zákona v zaknihované podobě platí do 31. března 1993 ustanovení dosavadních předpisů. Osoby, v jejichž účetnictví je podle těchto předpisů vedena evidence těchto cenných papírů, mají povinnost nejpozději do 31. března 1993 tuto evidenci převést na zákonem stanovenou evidenci podle § 1 odst. 2 tohoto zákona.

(2) Zákonem stanovenou evidencí podle § 1 odst. 2 je po dobu nejdéle jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona též evidence zřízená Státní bankou československou na základě zvláštních zákonů,[41]) pokud zahrnuje vždy úplný okruh majitelů a emitentů těchto cenných papírů.

§ 99

Výše poplatků za udělení povolení podle § 45 odst. 1, § 49 odst. 1, § 50 odst. 1, § 72 odst. 1, § 76 odst. 3 stanoví ministerstvo zvláštním právním předpisem.

§ 100

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), se doplňuje takto:

---

[39]) § 1 a 42 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 264/1992 Sb.

[40]) Zákon ČNR č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.

[41]) § 1 odst. 5 zákona č. 530/1990 Sb. v návaznosti na § 36 zákona č. 22/1992 Sb.

1. V § 3 odst. 1 písm. c) bod 6 se za slova „burzovních dohodců" vkládají slova „a makléřů".

2. V § 3 odst. 2 písm. a) se za slovo „burz" vkládají slova „organizátorů mimoburzovních trhů, obchodníků s cennými papíry".

§ 101

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. Znění § 37 se označuje jako odstavec 1 a připojuje se odstavec 2 tohoto znění:

„(2) Podnikatelé, kteří nejsou zapsáni v obchodním rejstříku, mohou účtovat místo v soustavě jednoduchého účetnictví v soustavě podvojného účetnictví, pokud v ní budou účtovat po celé účetní období.".

2. V § 67 odst. 1 se vkládají za slovo „použít" slova „v rozsahu, v němž je vytvářen podle tohoto zákona povinně,".

3. V § 67 se nahrazuje odstavec 2 tímto zněním:

„(2) Rezervní fond vytváří povinně společnost s ručením omezeným a akciová společnost z čistého zisku. Rezervní fond může být vytvořen již při vzniku společnosti příplatky společníků nad hodnotu vkladů.".

4. V § 124 se nahrazuje odstavec 1 tímto zněním:

„(1) Společnost vytvoří rezervní fond (§ 67) v době a ve výši určené ve společenské smlouvě. Není-li rezervní fond vytvořen již při vzniku společnosti, je společnost povinna vytvořit jej z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 10 % z čistého zisku, avšak ne více než 5 % z hodnoty základního jmění. Tento fond se ročně doplňuje o částku určenou ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však 5 % z čistého zisku, až do dosažení výše rezervního fondu určené ve společenské smlouvě nebo ve stanovách, nejméně však do výše 10 % základního jmění.".

5. V § 155 odst. 3 se připojuje věta tohoto znění: „Jiné druhy akcií, než které upravuje tento zákon, nesmějí být vydávány.".

6. V § 187 odst. 1 se za písmeno e) zařazuje nové písmenem f) tohoto znění:

„f) rozhodnutí o přeměně akcií vydaných jako listinné cenné papíry na zaknihované cenné papíry a naopak,".

Dosavadní ustanovení označené písmenem f) se označuje písmenem g) a ustanovení označené jako písmeno g) se označuje jako písmeno h).

7. V § 217 se nahrazuje dosavadní odstavec 1 tímto zněním:

„(1) Společnost vytvoří rezervní fond (§ 67) v době a ve výši určené stanovami. Není-li rezervní fond vytvořen již při vzniku společnosti, je společnost povinna vytvořit jej z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 20 % z čistého zisku, avšak ne více než 10 % z hodnoty základního jmění. Tento fond se ročně doplňuje o částku určenou stanovami, nejméně však 5 % z čistého zisku, až do dosažení výše rezervního fondu určené ve stanovách, nejméně však do výše 20 % základního jmění.".

8. Do § 217 se vkládá odstavec 3 tohoto znění:

„(3) Vytváří-li se rezervní fond splácením vyšší částky, než odpovídá upsané jmenovité hodnotě akcií (emisní ážio), a placená částka nestačí na zaplacení jmenovité hodnoty akcií i emisního ážia, započítává se nejprve na plnění povinnosti zaplatit emisní ážio.".

9. V § 261 odst. 3 se nahrazují písmena a), b) a c) tímto zněním:

„a) mezi zakladateli obchodních společností, mezi společníkem a obchodní společností, jakož i mezi společníky navzájem, pokud jde o vztahy týkající se účasti na společnosti, jakož i vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka,

b) mezi zakladateli družstva a mezi členem a družstvem, pokud vyplývají z členského vztahu v družstvu, jakož i ze smluv o převodu členských práv a povinností,

c) z burzovních obchodů a jejich zprostředkování (§ 642) a dále z úplatných smluv týkajících se cenných papírů.".

V písmenu d) se nahrazují slova „smlouvy o uložení cenných papírů a jiných hodnot" slovy „smlouvy o bankovním uložení věci".

10. Název Dílu XXII, Hlavy II, ČÁSTI TŘETÍ obchodního zákoníku zní:

„Smlouva o bankovním uložení věci"

11. V § 700 se dosavadní text nahrazuje zněním:

„§ 700

Smlouvou o bankovním uložení věci se zavazuje banka převzít určité věci mimo cenných papírů (předmět uložení), aby je uložila a spravovala, a uložitel se zavazuje platit za to úplatu.".

12. V § 762 se nahrazují slova „smlouvu o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot" slovy „smlouvu o bankovním uložení věci".

§ 102

Zrušují se:

1. § 1 odst. 5, § 2, § 4 odst. 4 poslední věta a § 7 odst. 6 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech,

2. § 11 odst. 2 věta třetí zákona č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.

§ 103

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v. r.
Klaus v. r.

592

ZÁKON

České národní rady
ze dne 20. listopadu 1992
o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Oddíl I

§ 1

Účel zákona

Tento zákon upravuje výši pojistného na všeobecné zdravotní pojištění[1]) (dále jen „pojistné"), penále, způsob jejich placení, kontrolu, vedení evidence plátců pojistného a zřízení zvláštního účtu všeobecného zdravotního pojištění.

ČÁST PRVNÍ
POJISTNÉ

§ 2

Výše pojistného

(1) Výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období.

(2) Výši pojistného je jeho plátce povinen si sám vypočítat. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

§ 3

Vyměřovací základ

(1) Vyměřovacím základem u osoby v pracovním poměru nebo obdobném poměru (dále jen „zaměstnanec") je úhrn příjmů zúčtovaných mu zaměstnavatelem, popřípadě zaměstnavateli, má-li zaměstnanec několik pracovních poměrů, nebo vykonává-li vedlejší činnost,[2]) v souvislosti s výkonem zaměstnání, s výjimkou nezapočitatelných příjmů, jimiž jsou

a) náhrady výdajů poskytované zaměstnancům v souvislosti s výkonem zaměstnání,[3])
b) náhrady škody,[4]) s výjimkou náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti,
c) náhrada mzdy[5]) při výkonu služby v ozbrojených silách a civilní služby,
d) příjmy z příležitostného zaměstnání.[6])

(2) Minimálním vyměřovacím základem u zaměstnance je minimální mzda pracovníků v pracovním poměru odměňovaných měsíční mzdou (dále jen „minimální mzda")[7]) s výjimkou zaměstnanců s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, kte-

[1]) Zákon ČNR č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění.
[2]) § 69, 70 a 71 zákoníku práce.
[3]) § 131 zákoníku práce.
[4]) § 187 až 194, 196 až 206 zákoníku práce.
[5]) § 125 zákoníku práce.
[6]) § 6 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců.
[7]) Nařízení vlády ČSFR č. 53/1992 Sb., o minimální mzdě.

rým se poskytují mimořádné výhody III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,[8]) kde je vyměřovacím základem skutečně dosažený příjem. Vyměřovacím základem za období, kdy bylo zaměstnanci poskytnuto neplacené pracovní volno,[9]) je jeho průměrný výdělek pro pracovněprávní účely. Za období, kdy bylo zaměstnanci poskytnuto pracovní volno pro důležité osobní překážky v práci,[10]) s výjimkou mateřské dovolené, další mateřské dovolené a nepřítomnosti muže v práci po dobu, po kterou se mu poskytuje peněžitá pomoc podle právních předpisů o nemocenském pojištění, se pojistné neplatí.

(3) Vyměřovacím základem u osoby samostatně výdělečně činné jsou příjmy z podnikání nebo z jiné samostatné výdělečné činnosti[11]) podle zákona o daních z příjmů, snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. U společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti se za příjem z této činnosti považuje podíl připadající na něj podle společenské smlouvy ze základu daně za společnost.[12]) Minimálním vyměřovacím základem z této činnosti se rozumí dvacetičtyřnásobek minimální mzdy. Maximální vyměřovací základ je 540 000 Kčs. Jde-li o souběh činností podle § 13 a není-li samostatná výdělečná činnost hlavním zdrojem příjmů, je minimálním vyměřovacím základem šestinásobek minimální mzdy; maximální vyměřovací základ se nemění.

(4) Vyměřovacím základem u osoby, která má příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu nebo ostatní příjmy podle zákona o daních z příjmů (dále jen „osoba s vlastními příjmy")[13]) jsou tyto příjmy, s výjimkou příjmů z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou[14]) nebo jsou od daně z příjmů osvobozeny,[15]) snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Minimálním vyměřovacím základem se rozumí dvacetičtyřnásobek minimální mzdy, maximální vyměřovací základ je 540 000 Kčs.

(5) Vyměřovacím základem u osoby, která nemá příjmy ze zaměstnání, z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti[11]) ani příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu ani ostatní příjmy[13]) (dále jen „osoba bez zdanitelných příjmů"), je dvojnásobek minimální mzdy; u osoby, která ukončila studium na střední nebo vysoké škole, je v období tří měsíců od ukončení studia, pokud v tomto období nenastoupila do pracovního nebo obdobného poměru, nebo nezahájila samostatnou výdělečnou činnost, vyměřovacím základem minimální mzda.

(6) Vyměřovacím základem u osob, za které je plátcem pojistného stát,[16]) je 70 % minimální mzdy.

§ 4
Rozhodné období

(1) Rozhodné období, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ, je kalendářní měsíc, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) U osoby samostatně výdělečně činné a u osoby s vlastními příjmy je rozhodným obdobím předcházející kalendářní rok.

(3) Provozuje-li osoba samostatně výdělečně činná zemědělskou výrobu, hospodaření v lesích a na vodních plochách[17]) anebo vykonává-li uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost na základě zákona o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon)[18]) nebo vykonává-li činnost restaurátora kulturních památek a sbírkových předmětů, je rozhodným obdobím období, po které takovou činnost vykonávala, nejvýše však období tří bezprostředně předcházejících kalendářních roků. Podmínkou je, že o to požádá nejpozději při předložení výpisu z daňového přiznání za předcházející kalendářní rok.

---

[8]) § 31 vyhlášky ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení.

[9]) § 8 odst. 3 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

[10]) § 127 zákoníku práce.

[11]) § 7 zákona č. 286/1992 Sb., o daních z příjmů.

[12]) § 13 odst. 1 a 3 zákona č. 286/1992 Sb.

[13]) § 8, 9 a 10 zákona č. 286/1992 Sb.

[14]) § 36 zákona č. 286/1992 Sb.

[15]) § 4 zákona č. 286/1992 Sb.

[16]) § 6 odst. 4 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

[17]) § 12a zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb.

[18]) Zákon č. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon, ve znění zákona č. 89/1990 Sb. a zákona č.468/1991 Sb.

Odvod pojistného za zaměstnance

§ 5

(1) Zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance.[19]) Současně odvádí i část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance.

(2) Pojistné podle odstavce 1 se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné v den, který je zaměstnavateli určen pro výplatu mezd a platů za příslušný měsíc. U zaměstnavatele, kde je výplata rozložena na různé dny, je dnem splatnosti pojistného poslední den výplaty za uplynulý kalendářní měsíc. Není-li tento den určen, je pojistné splatné nejpozději do osmi dnů po uplynutí kalendářního měsíce, za nějž se odvede. Zaměstnavatel zaplatí vždy do 20. ledna kalendářního roku zálohu na pojistné ve výši jedné dvanáctiny pojistného vypočteného z ročního plánovaného objemu mzdových prostředků. Tuto zálohu zúčtuje s pojistným vypočteným ze skutečného objemu vyplacených mzdových prostředků za uplynulý rok vždy do 20. ledna následujícího kalendářního roku.

(3) Pojistné se odvádí na účet Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky nebo jiné zdravotní pojišťovny provádějící všeobecné zdravotní pojištění (dále jen „příslušná zdravotní pojišťovna"), pokud si ji pojištěnec zvolil.[20])

§ 6

Právní nástupce zaměstnavatele ručí za pojistné, které měl platit předchůdce. Příslušná zdravotní pojišťovna je povinna na žádost právního nástupce vykázat evidovanou výši dlužného pojistného.

Odvod pojistného za osoby samostatně výdělečně činné

§ 7

Osoba samostatně výdělečné činná platí zálohy na pojistné na účet příslušné zdravotní pojišťovny za celý kalendářní měsíc, a to do 20. dne předcházejícího kalendářního měsíce. V měsíci, v němž této osobě vznikla povinnost platit pojistné,[21]) je záloha na pojistné na tento měsíc splatná do osmi dnů od zahájení činnosti. Do osmi dnů od zahájení činnosti je záloha splatná i na následující kalendářní měsíc, jestliže poslední den splatnosti zálohy na kalendářní měsíc, v němž vznikla povinnost platit pojistné, připadá na 21. den anebo na následující dny tohoto měsíce.

§ 8

(1) Osoba zahajující samostatnou výdělečnou činnost hradí v prvním kalendářním roce této činnosti měsíční zálohy na pojistné vypočtené z minimálního vyměřovacího základu podle § 3 odst. 3, pokud si sama nestanoví zálohu vyšší.

(2) V dalším roce se měsíční zálohy vypočítají vždy z vyměřovacího základu za předcházející kalendářní rok.

(3) Doplatek rozdílu mezi zálohami a skutečnou výší pojistného vypočteného podle § 3 odst. 3 je splatný vždy dnem podání daňového přiznání[22]) za uplynulý kalendářní rok.

Odvod pojistného za osoby s vlastními příjmy

§ 9

(1) Osoba s vlastními příjmy hradí na účet příslušné zdravotní pojišťovny měsíční zálohy na pojistné vypočtené z minimálního vyměřovacího základu podle § 3 odst. 4, pokud si sama nestanoví zálohy vyšší, a to do 20. dne předcházejícího kalendářního měsíce. V měsíci, v němž této osobě vznikla povinnost platit pojistné,[23]) je záloha na pojistné splatná do osmi dnů ode dne, kdy tato povinnost vznikla. Do osmi dnů od vzniku této povinnosti je záloha na pojistné splatná i na následující kalendářní měsíc, jestliže poslední den splatnosti zálohy na kalendářní měsíc, v němž vznikla povinnost platit pojistné, připadá na 21. den anebo na následující dny tohoto měsíce.

(2) V dalším roce se měsíční zálohy vypočítají vždy z vyměřovacího základu za předcházející kalendářní rok.

(3) Doplatek rozdílu mezi zálohami a skutečnou výší pojistného vypočteného podle § 3 odst. 4 je splatný dnem podání daňového přiznání za uplynulý kalendářní rok.

Odvod pojistného za osoby bez zdanitelných příjmů

§ 10

Osoba bez zdanitelných příjmů platí pojistné na účet příslušné zdravotní pojišťovny za celý kalendářní měsíc, a to ve lhůtách stanovených v § 9 odst. 1.

---

[19]) § 8 odst. 2 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

[20]) § 10 odst. 1 a § 11 písm. a) až c) zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

[21]) § 7 odst. 1 písm. b) zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

[22]) § 40 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

[23]) § 7 odst. 1 písm. c) a d) zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

§ 11

Osoba bez zdanitelných příjmů, která pracuje v zahraničí pro zaměstnavatele, který nemá na území České republiky sídlo, ani místo podnikání, může projednat s příslušnou zdravotní pojišťovnou jiný způsob hrazení pojistného. Příslušná zdravotní pojišťovna může na žádost takové osoby povolit placení pojistného za delší, než měsíční období, avšak vždy jen dopředu.

§ 12

Odvod pojistného hrazeného státem

Za osoby, za které je plátcem pojistného stát,[16]) hradí měsíčně pojistné ministerstvo financí České republiky na zvláštní účet zřízený podle § 20, a to do 20. dne předcházejícího kalendářního měsíce.

§ 13

Odvod pojistného při souběhu činností

Má-li osoba současně příjmy ze zaměstnání (§ 3 odst. 1), z podnikání nebo z jiné samostatné výdělečné činnosti[11]) (§ 3 odst. 3), příjmy z kapitálového majetku nebo příjmy z pronájmu nebo ostatní příjmy[13]) (§ 3 odst. 4) jejichž výše ročně přesáhne šedesátinásobek minimální mzdy, odvádí pojistné ze všech těchto příjmů. Pokud příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu nebo ostatní příjmy nedosahují výši stanovenou v prvé větě, odvádí se pojistné pouze z příjmů ze zaměstnání, z podnikání, jiné samostatné výdělečné činnosti.

§ 14

Přeplatek pojistného

(1) Nárok na vrácení přeplatku se promlčuje za pět let od uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl.

(2) Příslušná zdravotní pojišťovna je povinna vrátit přeplatek na pojistném do jednoho měsíce od obdržení žádosti o jeho vrácení nebo od jeho zjištění příslušnou zdravotní pojišťovnou. Vrácený přeplatek na pojistném se v následujícím kalendářním měsíci zúčtuje s poukázanými finančními prostředky podle § 21 odst. 4.

§ 15

Dlužné pojistné jsou osoby uvedené v předchozích ustanoveních povinny doplatit. Doplatek je splatný na účet té zdravotní pojišťovny, u které byla osoba pojištěna v období, za něž dluží pojistné.

§ 16

Promlčení pojistného

(1) Právo předepsat dlužné pojistné se promlčuje za pět let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.

(2) Právo vymáhat pojistné se promlčuje ve lhůtě pěti let od právní moci platebního výměru, jímž bylo vyměřeno.

§ 17

Způsob placení pojistného

(1) Pojistné se platí v československé měně

a) bezhotovostním převodem z účtu vedeného u peněžního ústavu (dále jen „banka“) na účet příslušné zdravotní pojišťovny nebo

b) v hotovosti poštovní poukázkou na příslušný účet podle písmene a).

(2) Za den platby pojistného se považuje

a) u bezhotovostních převodů z účtu u banky den, kdy bylo uskutečněno odepsání z účtu plátce pojistného,

b) u plateb v hotovosti den, kdy banka, pošta nebo jiná oprávněná osoba hotovost přijala nebo převzala.

(3) Banky a pošty jsou povinny převést platby pojistného na účty příslušných zdravotních pojišťoven vždy nejpozději následující pracovní den poté, kdy platba z účtu plátce pojistného byla uskutečněna, nebo kdy byla ve prospěch účtu příslušné zdravotní pojišťovny přijata v hotovosti. Pokud je účet příslušné zdravotní pojišťovny u jiné banky, než účet plátce pojistného, z něhož je platba převedena, je banka, která platbu uskutečňuje, povinna převést uhrazovanou částku té bance, u které je veden účet příslušné zdravotní pojišťovny, ve lhůtě uvedené v předchozí větě. Stejným způsobem se postupuje u plateb přijímaných ve prospěch účtu příslušné zdravotní pojišťovny v hotovosti. Banka, u které je veden účet příslušné zdravotní pojišťovny, připíše v jeho prospěch takto převedené platby nejdéle následující den poté, co k těmto peněžním prostředkům získala dispoziční právo. Současně jsou banky a pošty povinny sdělit příslušným zdravotním pojišťovnám den, kdy došlo k odepsání platby z účtu plátce pojistného. V případě nedodržení těchto lhůt jsou povinny uhradit příslušné zdravotní pojišťovně úrok ve výši běžné diskontní sazby Státní banky československé z částky včas nepřevedené.

ČÁST DRUHÁ
PENÁLE

§ 18

Nebylo-li pojistné nebo záloha na pojistné zaplaceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zaplaceno v nižší částce, než ve které mělo být zaplaceno, je plátce pojistného povinen ode dne následujícího po dni splatnosti do dne platby včetně platit za každý den penále ve výši 0,1 % dlužné částky.

§ 19

Pokud jde o splatnost penále, způsob jeho placení,

vymáhání, promlčení a vracení přeplatku na penále, postupuje se stejně jako u pojistného.

ČÁST TŘETÍ
PŘEROZDĚLOVÁNÍ POJISTNÉHO

§ 20

(1) Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky je povinna zřídit zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění (dále jen „zvláštní účet"). Zvláštní účet slouží k financování potřebné zdravotní péče na základě přerozdělování pojistného podle počtu pojištěnců násobeného koeficientem věkové struktury pojištenců stanoveným podle zvláštního předpisu.

(2) Zvláštní účet spravuje Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky (dále jen „správce účtu") a vede odděleně od ostatních účtů (fondů), které spravuje.

(3) Na dodržování pravidel hospodaření se zvláštním účtem dohlíží dozorčí orgán ustavený k tomuto účelu. Členy dozorčího orgánu jsou zástupce jmenovaný ministerstvem financí České republiky, zástupce jmenovaný ministerstvem zdravotnictví České republiky, zástupce jmenovaný ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky, zástupce pověřený Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, každý s jedním hlasem, a zástupci pověření ostatními zdravotními pojišťovnami,[24]) kteří mají dohromady jeden hlas.

(4) Bližší pravidla hospodaření se zvláštním účtem, způsob výpočtu částky na jednoho pojištěnce podle koeficientu věkové struktury a jednací řád dozorčího orgánu vydá ministerstvo zdravotnictví České republiky po dohodě s ministerstvem financí České republiky vyhláškou.

§ 21

(1) Příslušné zdravotní pojišťovny sdělí do 25. dne každého měsíce správci účtu výši jedné poloviny vybraného pojistného za příslušný měsíc.

(2) Správce účtu oznámí do 30. dne příslušného měsíce všem zdravotním pojišťovnám celkovou částku na ně připadající. Celkovou částku pro příslušnou zdravotní pojišťovnu tvoří součet podílů připadajících na každého jejího pojištěnce, za kterého je plátcem stát, přičemž na takového pojištěnce ve věku do 60 let připadá jeden podíl a od 60 let dva podíly.

(3) Jeden podíl se vypočte ze součtu poloviny vybraného pojistného všemi zdravotními pojišťovnami a celkové platby státu za osoby, za něž je plátcem, tak, že se tento součet vydělí celkovým počtem pojištěnců, za které je plátcem stát, přičemž se každý pojištěnec nad 60 let věku počítá dvakrát.

(4) Přesahuje-li polovina vybraného pojistného celkovou částku vypočtenou podle odstavců 2 a 3, odvede tato pojišťovna přebývající finanční prostředky na zvláštní účet, a to do tří pracovních dnů ode dne, kdy jí byla správcem účtu oznámena částka vypočtená na jednoho pojištěnce.

(5) Nedosahuje-li polovina vybraného pojistného celkovou částku vypočtenou podle odstavců 2 a 3, správce účtu poukáže příslušné zdravotní pojišťovně chybějící finanční prostředky, a to do tří pracovních dnů ode dne oznámení vypočtené na jednoho pojištěnce.

ČÁST ČTVRTÁ
USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 22
Kontrola placení pojistného

(1) Pověření pracovníci příslušné zdravotní pojišťovny jsou oprávněni provádět v souvislosti s výběrem pojistného kontrolu plateb pojistného. K provedení kontroly je pověřený pracovník povinen prokázat se služebním průkazem příslušné zdravotní pojišťovny a zvláštním oprávněním k takové činnosti, vydaným jejím ředitelem.

(2) Kontrolou zjišťuje pověřený pracovník správné stanovení vyměřovacího základu, výše pojistného a jeho včasné placení.

(3) Kontrola se provádí u plátce pojistného nebo v místě, které je vzhledem k účelu kontroly nejvhodnější. Kontrola se provádí v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení jejího účelu. Plátce pojistného, u něhož je prováděna kontrola, je povinen ve vztahu k pověřenému pracovníku

a) předložit na vyžádání účetní a jiné doklady, jež jsou pro správné stanovení a placení pojistného rozhodné, anebo o které pověřený pracovník požádá a podat k nim ústně nebo písemně požadovaná vysvětlení, má-li pověřený pracovník pochybnost o jejich úplnosti, správnosti nebo pravdivosti,
b) nezatajovat doklady, které má plátce pojistného k dispozici nebo o nichž je mu známo, kde se nacházejí,
c) zajistit vhodné místo a podmínky k provádění kontroly,
d) zapůjčit potřebné doklady i mimo prostor provádění kontroly.

(4) Plátci pojistného a třetí osoby jsou povinny poskytnout pověřenému pracovníku veškerou pomoc potřebnou k účinnému provedení kontroly.

[24]) Zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách.

§ 23

Povinnost zachovávat mlčenlivost

(1) Pracovníci příslušné zdravotní pojišťovny jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při kontrole plateb pojistného nebo v souvislosti s ní dozvěděli.

(2) Povinnost zachovávat mlčenlivost trvá i po skončení pracovního poměru nebo pracovní činnosti.

(3) Pracovníci příslušné zdravotní pojišťovny musí být poučeni o své povinnosti zachovávat mlčenlivost a o právních důsledcích porušení této povinnosti.

(4) Pracovníci příslušné zdravotní pojišťovny mohou

a) informace získané při výkonu své činnosti poskytnout jinému pracovníkovi téže nebo jiné zdravotní pojišťovny, odvolacímu orgánu nebo soudu,

b) zobecněné informace získané při výkonu své činnosti poskytnout příslušnému ministerstvu, aniž by byly uváděny konkrétní subjekty, jichž se informace dotýkají.

(5) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být pracovníci příslušné zdravotní pojišťovny zproštěni pouze písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(6) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se považuje i využití vědomostí získaných při kontrole plateb pojistného nebo v souvislosti s ní pro jednání přinášející prospěch osobě zavázané touto povinností nebo osobám jiným anebo jednání, která by způsobila někomu újmu.

(7) Bez uvádění konkrétních údajů, zejména jmenných, může pracovník příslušné zdravotní pojišťovny využívat zobecněné informace při vědecké, publikační a pedagogické činnosti.

(8) Příslušná zdravotní pojišťovna odpovídá za vytváření podmínek pro zachování mlčenlivosti podle odstavce 1. To platí i při využívání a umožnění přístupu k údajům evidovaným pomocí výpočetní techniky.

Povinnosti plátců pojistného

§ 24

(1) Osoba samostatně výdělečně činná, osoba s vlastními příjmy a osoba bez zdanitelných příjmů je povinna při plnění oznamovací povinnosti[25]) sdělit své jméno, příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo. Osoba samostatně výdělečně činná je dále povinna sdělit své obchodní jméno, sídlo nebo místo podnikání, identifikační číslo organizace, má-li ho přiděleno, a číslo bankovního účtu, pokud z něj bude provádět platbu pojistného nebo jeho záloh.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná a osoba s vlastními příjmy je povinna předložit příslušné zdravotní pojišťovně vždy do 30. června výpis z daňového přiznání za předchozí kalendářní rok, v němž uvede příjmy z uvedených činností a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Dále uvede vyměřovací základ a pojistné vypočtené z tohoto vyměřovacího základu.

(3) Změní-li se dodatečně údaje oznámené podle odstavců 1 a 2, jsou tyto osoby povinny ohlásit změny do osmi dnů ode dne, kdy se o nich dozvěděly, a dlužné pojistné doplatit do 30 dnů ode dne, kdy se o něm dozvěděly.

§ 25

Zaměstnavatelé jsou povinni při plnění oznamovací povinnosti[25]) sdělit obchodní název, sídlo, identifikační číslo organizace a číslo bankovního účtu, pokud z něj budou provádět platbu pojistného nebo jeho záloh. Dále jsou povinni vést průkaznou evidenci o uskutečněných platbách pojistného. Na žádost příslušné zdravotní pojišťovny jsou povinni předložit údaje rozhodné pro výpočet pojistného včetně rodného čísla každého zaměstnance.

§ 26

Pokuty

(1) Za neplnění nebo porušení povinností stanovených v § 22 odst. 3 písm. a) a b), § 24 odst. 2 a 3, § 25 a § 28 větě druhé může příslušná zdravotní pojišťovna uložit plátci pojistného pokutu až do výše 50 000 Kčs za jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(2) Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy se příslušná zdravotní pojišťovna dozvěděla o nesplnění nebo porušení povinnosti, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinnosti došlo.

(3) Pokud jde o způsob placení a vymáhání pokut, postupuje se stejně jako u pojistného.[26])

(4) Pokuta je příjmem zdravotní pojišťovny, která ji uložila.

§ 27

Vedení evidence pojištěnců

(1) Ústřední pojišťovna Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky vede registr všech pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění.

(2) Státní orgány a jiné právnické osoby, které z úřední povinnosti anebo vzhledem k předmětu své činnosti vedou evidenci osob a jejich majetku, jsou povinny na výzvu pojišťovny uvedené v odstavci

[25]) § 9 odst. 1 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

[26]) § 18 zákona ČNR č. 550/1991 Sb.

1 a ve lhůtách touto pojišťovnou stanovených sdělovat této pojišťovně údaje potřebné pro vedení registru pojištěnců. Tyto údaje se poskytují bezplatně.

(3) Zdravotní pojišťovna uvedená v odstavci 1 oznamuje ministerstvu financí České republiky vždy k 10. dni v měsíci změny v registru týkající se počtu pojištěnců, za které platí pojistné stát.[16])

(4) V termínu uvedeném v odstavci 3 poskytuje zdravotní pojišťovna uvedená v odstavci 1 údaje o změnách též dalším zdravotním pojišťovnám zřízeným podle zvláštního zákona.[24])

(5) Na úhradě nákladů za vedení registru pojištěnců se podílejí další zdravotní pojišťovny[24]) podle počtu svých pojištěnců. Úhradu těchto nákladů je Ústřední pojišťovna Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky povinna vést odděleně od ostatních nákladů.

§ 28

Tiskopisy

Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky vydává tiskopisy potřebné k hlášení údajů stanovených tímto zákonem. Tyto tiskopisy jsou plátci pojistného povinni používat.

Oddíl II

§ 29

Zákon České národní rady č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, se mění a doplňuje takto:

1. V § 6 odst. 3 prvé větě se za slova „na další mateřské dovolené" vkládají slova „a mužů po dobu jejich nepřítomnosti v práci, po kterou se jim poskytuje podle právních předpisů o nemocenském pojištění peněžitá pomoc" .

2. V § 6 odst. 4 písm. b) se na konci připojují slova „muže po dobu jejich nepřítomnosti v práci, po kterou se jim poskytuje peněžitá pomoc podle právních předpisů o nemocenském pojištění,".

3. V § 6 odst. 4 se připojuje písmeno j), které zní:

„j) osoby, které jsou odkázány na poživatele důchodu a jimž byl z tohoto důvodu upraven důchod jako jediný zdroj příjmů,[8a])".

Poznámka č. 8a) zní:

„[8a]) § 54 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.".

4. V § 6 odst. 4 se připojuje písmeno k), které zní:

„k) osoby bez zdanitelných příjmů[8b]) trvale pečující alespoň o jedno dítě do 7 let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku.".

Poznámka č. 8b) zní:

„[8b]) § 3 odst. 5 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění.".

5. § 7 odst. 4 se vypouští.

6. V § 7 odst. 5 se slova „poplatek z prodlení" nahrazují slovem „penále".

7. Nadpis § 8 zní: **„Výše a způsob placení pojistného a penále".**

8. V § 8 odst. 1 se slova „poplatku z prodlení" nahrazují slovem „penále".

9. § 14 odst. 4 zní:

„(4) Revizní lékaři vykonávají kontrolní činnost především v oboru, ve kterém získali specializaci.".

10. V § 18 odst. 1 se za slovo „pokut" vkládá slovo „penále".

11. § 18 odst. 2 zní:

„(2) Na rozhodování zdravotních pojišťoven se vztahují obecné předpisy o správním řízení. O odvolání rozhoduje rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny.".

12. V § 18 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Rozhodčí orgán se skládá z jednoho zástupce zdravotní pojišťovny, dvou zástupců ministerstva zdravotnictví České republiky, jednoho zástupce ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, jednoho zástupce ministerstva financí České republiky, tří zástupců, které určí ze svých členů Správní rada zdravotní pojišťovny, a tří zástupců, které určí ze svých členů Dozorčí rada zdravotní pojišťovny. Rozhodčí orgán je schopen se usnášet, je-li přítomno více jak dvě třetiny členů. K platnosti rozhodnutí je třeba nadpoloviční většiny přítomných členů. K prvému jednání svolá členy rozhodčího orgánu ředitel zdravotní pojišťovny. Na tomto prvém jednání si členové rozhodčího orgánu zvolí ze svého středu předsedu, který nadále svolává a řídí jednání rozhodčího orgánu.

(4) Rozhoduje-li rozhodčí orgán v prvém stupni, použijí se obdobně ustanovení správního řádu o rozkladu.".

13. V § 18 se dosavadní odstavec 3 označuje jako odstavec 5.

14. Za § 20 se vkládá § 20a, který zní:

„§ 20a

Pro účely náhrady škody jsou zdravotnická zařízení povinna oznámit příslušné zdravotní pojišťovně úrazy a jiná poškození zdraví osob, kterým poskytla zdravotní péči, pokud mají důvodné podezření, že úraz nebo jiné poškození zdraví bylo způsobeno jednáním právnické nebo fyzické osoby.".

Oddíl III

§ 30

Zákon České národní rady č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, se mění a doplňuje takto:

1. § 22 odst. 5 zní:

„(5) Zástupce pojištěnců volí okresní shromáždění okresu, v němž má Okresní pojišťovna sídlo. Zástupce pojištěnců Pražské okresní pojišťovny volí zastupitelstvo hlavního města Prahy. Zástupce pojištěnců Okresní pojišťovny města Brna, Ostravy a Plzně volí zastupitelstva těchto měst.“.

2. § 23 odst. 4 zní:

„(4) Zástupce pojištěnců volí okresní shromáždění okresu, v němž má Okresní pojišťovna sídlo. Zástupce pojištěnců Pražské okresní pojišťovny volí zastupitelstvo hlavního města Prahy. Zástupce pojištěnců Okresní pojišťovny města Brna, Ostravy a Plzně volí zastupitelstva těchto měst.“.

§ 31

Zdravotní pojišťovny nejsou v roce 1993 povinny vytvářet rezervní fond.

§ 32

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v. r.
Klaus v. r.

593

ZÁKON
České národní rady
ze dne 20. listopadu 1992
o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Tento zákon upravuje pro účely zjištění základu daně z příjmů způsob tvorby a výši rezerv, které jsou výdajem (nákladem) vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů[1]) u poplatníků daní z příjmů.

§ 2

Rezervami podle § 1 se rozumí bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na opravy hmotného majetku, rezerva na pohledávky za dlužníky v konkursním a vyrovnávacím řízení, rezerva na pěstební činnost a ostatní rezervy v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 3

Způsob tvorby rezerv za zdaňovací období a jejich výše musí být prokazatelné. Při inventarizaci[2]) se posuzuje výše a odůvodněnost rezerv.

§ 4

(1) Výdaje (náklady) na jejichž úhradu se vytvořily rezervy, se musí přednostně uhradit z těchto rezerv; rezervy se zruší ve prospěch výnosů ve stejném zdaňovacím období, kdy pominuly důvody, pro které byly vytvořeny.

(2) Rezervy se nesmějí vytvářet na výdaje (náklady) na pořízení hmotného a nehmotného majetku.[3])

(3) Zůstatek rezerv zjištěný na konci zdaňovacího

[1]) § 24 odst. 2 písm. i) zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

[2]) § 29 odst. 1 a 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

[3]) § 25 písm. a) zákona ČNR č. 586/1992 Sb.

období se převádí do následujícího zdaňovacího období.

§ 5

Bankovní rezervy

(1) Z rezerv, které vytvářejí banky,[4]) se pro účely zjištění základu daně z příjmů uznává tvorba rezerv, které jsou výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění i udržení příjmů,[1]) a to

a) rezervy na pohledávky z úvěrů, které jsou po sjednané lhůtě splatnosti, ve výši 10 % z průměrného stavu těchto pohledávek za zdaňovací období,

b) rezervy na pohledávky z úvěrů se sjednanou lhůtou splatnosti delší než jeden rok, s výjimkou pohledávek uvedených v písmenu a), ve výši 2 % z průměrného stavu těchto pohledávek za zdaňovací období,

c) rezervy na poskytnuté záruky ve výši 2 % z průměrného stavu těchto závazků ve zdaňovacím období.

(2) Pokud banka prokáže na základě údajů obchodní dokumentace[5]) a účetnictví[6]) odůvodněnost vyšší tvorby rezerv uvedených v odstavci 1, může finanční úřad tyto rezervy uznat v takto prokázané výši.

§ 6

Rezervy v pojišťovnictví

Z rezerv v pojišťovnictví podle zvláštních předpisů,[7]) [8]) se pro účely zjištění základu daně z příjmů uznává tvorba rezerv, které jsou výdajem (nákladem) m dosažení, zajištění a udržení příjmů,[1]) a to

a) rezervy na neživotní pojištění[9]) ve výši, která nesmí překročit 60 % z přijatého pojistného neživotního pojištění za zdaňovací období,

b) rezervy na životní pojištění[10]) ve výši, která nesmí překročit objem závazků vypočtený metodami pojistné matematiky[11]) vyplývající ze životních pojištění splatných podle uzavřených pojistných smluv.

§ 7

Rezerva na opravy hmotného majetku

(1) Rezervu na opravy hmotného majetku,[12]) která je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,[1]) jehož doba odpisování stanovená zákonem o daních z příjmů je osm a více let, mohou vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří

a) mají k hmotnému majetku právo vlastnické nebo právo hospodaření, pokud tuto rezervu nevytváří nájemce podle písmena b),

b) jsou nájemci hmotného majetku a k opravám najatého hmotného majetku jsou smluvně zavázáni.

(2) Za opravy podle tohoto zákona se nepovažuje technické zhodnocení podle zvláštního zákona.[13])

(3) Rezerva podle odstavce 1 se nevytváří v případech hmotného majetku,

a) který je určen k likvidaci,

b) u něhož jde o opravy v důsledku škody či jiné nepředvídané nebo nahodilé události,

c) u něhož jde o opravy, které se pravidelně opakují každý rok.

(4) Výše rezervy na opravy hmotného majetku se stanoví podle jednotlivých věcí hmotného majetku určených k opravě a na základě rozpočtu nákladů na jejich opravu.

(5) Je-li poplatníkovi daně z příjmu známa skutečnost odůvodňující změnu výše rezervy, musí provést úpravu její tvorby ve zdaňovacím období, v němž je mu tato skutečnost známa.

§ 8

Rezerva na pohledávky za dlužníky v konkursním a vyrovnávacím řízení

(1) Rezervu na pohledávky za dlužníky v konkursním a vyrovnávacím řízení, která je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,[1]) mohou vytvářet poplatníci daně z příjmů od okamžiku,

---

[4]) Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách.

[5]) § 24 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb.

[6]) § 21 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb.

[7]) Zákon ČNR č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví.

[8]) Vyhláška ministerstva financí České republiky č. 259/1991 Sb., kterou se stanoví způsob tvorby a použití účelových pojistných fondů.

[9]) § 2 vyhlášky č. 259/1991 Sb.

[10]) § 8 vyhlášky č. 259/1991 Sb.

[11]) § 12 odst. 3 zákona č. 185/1991 Sb.

[12]) § 26 odst. 2 zákona ČNR č. 586/1992 Sb.

[13]) § 33 zákona ČNR č. 586/1992 Sb.

kdy jsou vyzváni, na základě usnesení soudu o prohlášení konkursu nebo o povolení vyrovnání, aby přihlásili své pohledávky a rozhodli se tak ve stanovené lhůtě učinit.

(2) Rezervu podle odstavce 1 lze vytvářet až do výše přihlášených pohledávek.

(3) Rezerva se čerpá na úhradu nesplacené části pohledávek v návaznosti na výsledky konkursního a vyrovnávacího řízení.

§ 9

Rezerva na pěstební činnost

(1) Rezervu na pěstební činnost, která je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,[1]) mohou vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří jsou povinni podle zvláštního zákona[14]) provádět obnovu, ochranu a výchovu lesních porostů, trvalých zemědělských kultur a melioračních zásahů.

(2) Výše rezervy se stanoví v projektu pěstebních prací; rezerva se čerpá při realizaci projektovaných pěstebních prací, a nejsou-li tyto práce realizovány podle projektu, rezerva se zruší.

§ 10

Ostatní rezervy

Pro účely zjištění základu daně z příjmů se dále uznává rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčených těžbou[15]) a rezervy, u nichž zvláštní zákon uvede, že jde o výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů.[1])

§ 11

Zůstatky rezerv, které mají charakter rezerv podle tohoto zákona, zjištěné k 31. prosinci 1992 se považují za rezervy podle tohoto zákona a převádějí se do roku 1993.

§ 12

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v. r.
Klaus v. r.

OPATŘENÍ
FEDERÁLNÍCH ORGÁNŮ A ORGÁNŮ REPUBLIK

Federální ministerstvo financí

vydalo podle § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, **opatření** č. j. V/20 530/1992 ze dne 30. července 1992, **kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce.**

Opatření nabývá účinností dnem 1. ledna 1993.

Uveřejňuje se v publikaci Účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, kterou federální ministerstvo financí vydalo v BILANCI, účelové organizaci Svazu účetních ČR a Svazu účetních a auditorů SR. Do opatření lze nahlédnout na federálním ministerstvu financí, Vinohradská 49, 120 74 Praha 2.

[14]) Zákon č. 96/1977 Sb., o hospodaření v lesích a státní správě lesního hospodářství.

[15]) Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění zákona České národní rady č. 541/1991 Sb. (úplné znění pro Českou republiku č. 439/1992 Sb.).

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM

Přijetím ústavního zákona č. 545/1992 Sb. začne od 10. prosince 1992 vycházet Sbírka zákonů České republiky.

Administraci této Sbírky zákonů, jejímž vydavatelem je ministerstvo vnitra České republiky, provádí v České republice a. s. SEVT, Tržiště 9, Praha 1. Odběratelé Sbírky zákonů České a Slovenské Federativní Republiky obdrží od administrace v nejbližších dnech předtištěnou objednávku. Sbírka zákonů České republiky bude na jejich adresu zasílána bez objednávky do konce roku 1992. Neobdrží-li administrace objednávku **do 28. 12. 1992,** budou další dodávky Sbírky zákonů České republiky zastaveny.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámených ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek **(první záloha činila Kčs 540,–, druhá záloha od částky 79/1992 Sb. činí Kčs 400,–)** - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, a. s., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku, pokud žádný požadavek neuplatníte, zůstává odběr v nezměněném stavu i pro nadcházející ročník. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamace je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41 až 9, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 1, Tržiště 9, telefon (02) 53 38 41-9 - Praha 4, Jihlavská 405, telefon (02) 692 82 87 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách knihkupectví: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilony - Ostrava, Holarova 14 - Nový Jičín, 28. října 10 - Plzeň, Admina, spol. s r. o., Škroupova 18.